

Lokalt företagsklimat

Leif Nilsson, företagare i
Malung-Sälen och grundare
av ITK Scandinavian AB

Ranking 2019

Författare: Jakob Steinstö
Foto: Berit Djuse

Förord

Fortsätt förbättra det lokala företagsklimatet

Med ett bra företagsklimat blir det lättare att starta och utveckla framgångsrika företag. Fler invånare kommer i arbete och skatteintäkterna ökar, det är viktigt. Lika viktigt är att människor som bär på en affärsidé får möjlighet att förverkliga den. Därför är det glädjande att företagen generellt sett upplever en förbättring. Aldrig tidigare har så många kommuner nått betyget Bra, samtidigt som gruppen som inte når betyget Godtagbart minskar. Det visar den årliga undersökning av det lokala företagsklimatet som Svenskt Näringsliv genomför och där över 30 000 företag gett sin bild av hur det fungerar i kommunen. Det lokala företagsklimatet behöver dock fortsätta att vara en prioriterad fråga för varje kommun i landet, inte minst för att trygga resurser till den gemensamma välfärden framöver.

Sju av tio företag hade kontakt med sin kommun under 2018. Att det är så många företag är inte konstigt. Det är en direkt följd av att vi i Sverige valt att lägga stora delar av det offentliga uppdraget på just kommunerna, allt från centrala välfärdsuppgifter till myndighetsuppdrag i form av tillsyn, tillstånd och kontroll. Genom att kommunerna dessutom har ett starkt självstyre så får det stor betydelse hur arbetet utförs och vi vet att det skiljer sig åt över landet. En viktig del av Svenskt Näringslivs arbete är därför att visa och sprida de bästa exemplen. Exempel som kan inspirera andra att ta efter.

Varje år presenterar vi resultatet av enkätundersökningen. I år har vi dessutom frågat kommunpolitikerna hur de upplever det lokala företagsklimatet. Vi kan se att i de flesta kommuner har politikerna en mer positiv bild av läget än företagen. Orsakerna till det kan vara flera. Oavsett anledningarna är det viktigt att skapa en samsyn om nuläget mellan kommunledningen och företagen för att därefter kunna vidta förbättringar.

Efter vi presenterat resultatet av enkäten sätter vi samman en rankinglista över kommunernas företagsklimat. Rankingens utgångspunkt från enkätsvaren och till det adderas ett antal statistikvariabler. Exakt hur de olika delarna sätts samman kan du läsa i den här rapporten. Genom att sammanställa en rankinglista vill vi ge kommunerna möjligheten att inspireras av varandra. När kommuner med liknande strukturella förutsättningar hamnar på helt olika placeringar finns det goda skäl för den som presterar sämre att kontakta och lära av andra.

Min förhoppning är att vår enkätundersökning och rankinglista ska fungera som inspiration för de kommuner som vill framåt. Genom att ta till sig av resultaten, jämföra med andra och sätta mål för sitt framtida arbete finns det goda möjligheter att genomföra förbättringar inför kommande år.

Jag vill avsluta med att rikta ett stort tack till alla de företagare och politiker som tagit sig tid att besvara enkäten. Utan er skulle vi inte kunna fortsätta vårt intensiva arbete för ett förbättrat lokalt företagsklimat i hela Sverige.

Trevlig läsning!

Christer Östlund
Ansvarig Kommunrelationer
Svenskt Näringsliv

Innehåll

Förord	1
Fortsätt förbättra det lokala företagsklimatet.....	1
Enkätresultat 2019.....	3
Varför gör vi undersökningen?.....	3
Så gjordes undersökningen	3
Det lokala företagsklimatet fortsätter att förbättras.....	5
Skillnaden mellan företagare och politiker	5
Vårgårda kommun: Bäst på flest faktorer	6
Kommunens myndighetsutövning	7
Från enkät till ranking	8
Rankingen 2019	9
Rankingens olika delar	9
Så räknas vinnaren fram	10
Vinnaren.....	10
Årets raket	11
Malung-Sälen är årets klättrare	12
Nya vinnare i fem län.....	13
Bästa långsiktiga förbättringen.....	13
Rankingfaktorerna	14
Ranking kommungruppsindelning	18
A. Storstäder och storstadsnära kommuner	18
B. Större städer och kommuner nära större stad.....	19
C. Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner.....	22
Hela rankinglistan 1-290	26
Rankinglistan A-Ö	33
Antal svar och svarsfrekvens per kommun A-Ö.....	35
Storstädernas företagsklimat 2019.....	39

Enkätresultat 2019

Varför gör vi undersökningen?

Sveriges välstånd är ett resultat av framgångsrika och konkurrenskraftiga företag. Det är företagen som är nyckeln till jobb och välfärd. Utan konkurrenskraftiga företag som växer och ger skatteintäkter finns det heller inga resurser till skolor, vägar och sjukhus. För varje enskild kommun är det helt avgörande att ha privata företag som sysselsätter kommuninvånare och inpendlare. Sveriges företag agerar på en global marknad med knivskarp konkurrens. Detta kräver att Sverige har ett företagsklimat i världsklass.

I över 20 år har Svenskt Näringsliv genomfört en enkätundersökning, detta för att understryka betydelsen av det lokala företagsklimatet. Mätningen görs via en årlig enkät där företagen själva får ge betyg på en rad områden som påverkar deras vardag. I Sverige har vi kommunalt självstyre. Det gör att det finns stora skillnader i företagsklimatet beroende på var en företagare valt att etablera sig. Det kan till och med finnas stora skillnader mellan två grannkommuner med liknande förutsättningar. Det kan handla om nivån på den kommunala servicen till företagen, hur höga avgifterna är för olika tillståndsärenden eller hur de kommunala inköpen från näringslivet utformas.

Vartannat år skickas enkäten även till alla kommunpolitiker som beslutar om en stor del av de faktorer som påverkar företagarens vardag. Genom att Svenskt Näringsliv frågar både företagare och politiker framträder en bild av vilka frågor det finns samsyn kring i varje kommun och i vilka frågor företagens och politikernas svar skiljer sig åt. Resultatet från enkätundersökningen presenteras på www.foretagsklimat.se och används i första hand som ett diskussionsunderlag i dialogmöten ute i kommunerna. Många kommuner använder resultatet för sin egen målsättning och planering av sitt arbete för ett bättre företagsklimat men också för att hitta exempel på andra kommuner som har nått framgång och jobbar strukturerat och bra med näringslivsfrågor.

Så gjordes undersökningen

2019 års undersökning av företagsklimatet genomfördes mellan januari och april. Urvalet togs fram av Statistiska centralbyrån (SCB) och undersökningen genomfördes av Demoskop på uppdrag av Svenskt Näringsliv. Undersökningen genomfördes via webb- och brevenkäter med tre påminnelser. I slutet av insamlingsperioden kompletterades undersökningen med ett antal påminnelser i form av telefonintervjuer för att förbättra svarsfrekvensen. I kommuner med färre än 50 000 invånare och färre än 1 200 företag skickades 200 enkäter ut.

I 14 kommuner uppgick inte populationen till 200 företag, och där fick samtliga företag (mellan 110 och 191 stycken) enkäten. Dessa kommuner var: Bjurholm, Dorotea, Malå, Munkfors, Storfors, Sorsele, Åsele, Skinnskatteberg, Norsjö, Överkalix, Arjeplog, Boxholm, Ljusnarsberg, Ydre

I kommuner med antingen fler än 50 000 invånare och/eller fler än 1 200 företag skickades enkäten till 400 företagare.

Följande kommuner uppfyllde något av dessa kriterier:

Alingsås	Härreda	Mölnadal	Täby
Borlänge	Hässleholm	Nacka	Uddevalla
Borås	Järfälla	Norrköping	Umeå
Botkyrka	Jönköping	Norrtälje	Upplands Väsby
Danderyd	Kalmar	Nyköping	Uppsala
Ekerö	Karlskrona	Partille	Varberg
Enköping	Karlstad	Sigtuna	Vellinge
Eskilstuna	Kristianstad	Skellefteå	Värmdö
Falkenberg	Kungsbacka	Skövde	Västerås
Falun	Kungälv	Sollentuna	Växjö
Gotland	Lerum	Solna	Ängelholm
Gävle	Lidingö	Strängnäs	Örebro
Halmstad	Lidköping	Sundbyberg	Örnsköldsvik
Haninge	Linköping	Sundsvall	Östersund
Helsingborg	Luleå	Södertälje	Österåker
Huddinge	Lund	Trollhättan	
Hudiksvall	Motala	Tyresö	

I Malmö och Göteborgs stad skickades 600 enkäter ut, medan det i Stockholms stad skickades ut 1 200 enkäter. Vartannat år skickas enkäten även till samtliga ordinarie ledamöter i kommunfullmäktige. Detta gjordes i år och ledde fram till 6026 svar, vilket gav en svarsfrekvens på 48 procent. Den som vill veta mer om denna del av undersökningen kan läsa på www.foretagsklimat.se.

Samtliga frågor betygssätts på skalan 1–6 där 1 betyder dåligt och 6 betyder utmärkt. Betyget 3 motsvarar ett godtagbart betyg. Totalt kom 30 627 svar in i 2019 års undersökning, vilket ger en svarsfrekvens på 49 procent. Svarsfrekvensen skiljer sig åt mellan kommunerna och varierar mellan 30 och 67 procent.

Enkäten innehåller frågor inom följande områden:

- ▶ Attityder till företagande
- ▶ Kommunens dialog och information
- ▶ Kommunens myndighetsutövning
- ▶ Kompetensförsörjning och infrastruktur
- ▶ Konkurrens från kommunen
- ▶ Kontakter med kommunen
- ▶ Prioriterade områden för ett bättre företagsklimat
- ▶ Sammanfattande omdöme för kommunen
- ▶ Sammanfattande omdöme för Sverige

Det lokala företagsklimatet fortsätter att förbättras

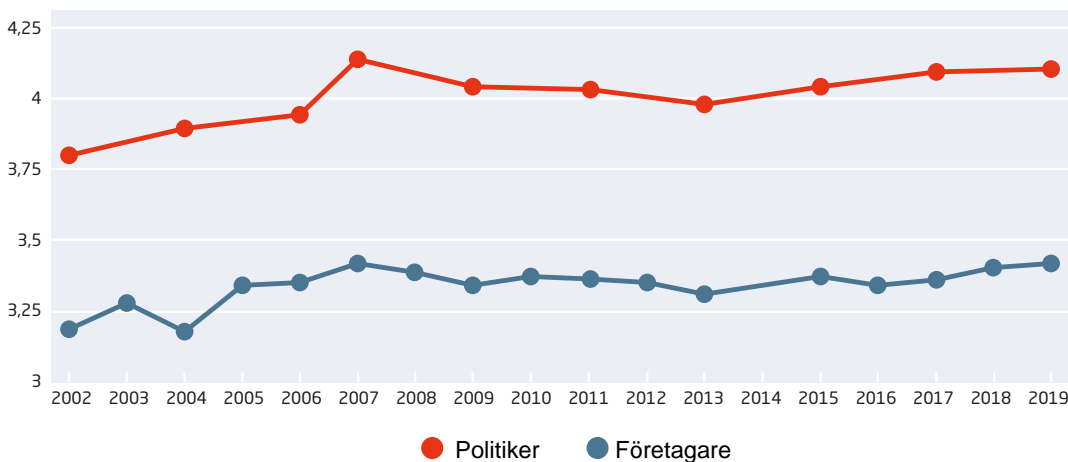
Antalet kommuner som får betyget ”bra” på det sammanfattande omdömet från det lokala näringslivet är 42 stycken. Det är det högsta antalet sedan Svenskt Näringsliv började mäta det lokala företagsklimatet och kan jämföras med att det i 2018 års undersökning var 38 kommuner som uppnådde betyget ”bra”. 2017 var det 32 och 2016 var det 27. Under samma tid har antalet kommuner som inte når upp till det sammanfattande omdömet ”godtagbart” halverats till 34 stycken. Sammantaget när det kommer till det sammanfattande omdömet i kommunen höjer 153 kommuner sitt resultat, medan 137 sänker sina omdömen.

Nedan visas kommuner som både tidigare och i år fått betyget 4,0, kommuner som i år börjat få betyget 4,0 och kommuner som tidigare fått detta betyg.

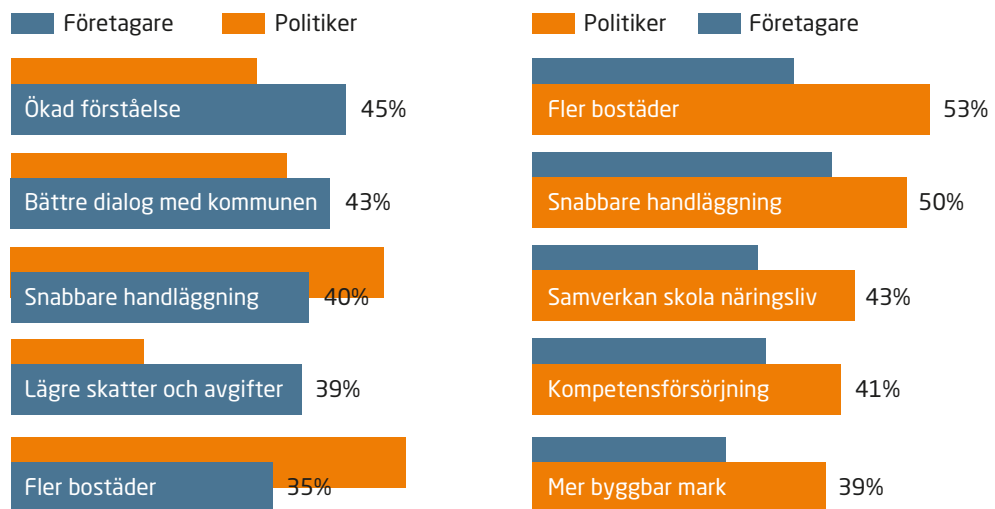
Kvar i 4,0	Tillkommer i 4,0	Lämnar 4,0
Bjurholm, Dals-Ed, Essunga, Falkenberg, Gnosjö, Grums, Grästorp, Götene, Höganäs, Kävlinge, Laxå, Lekeberg, Mariestad, Markaryd, Mullsjö, Munkfors, Mönsterås, Nordmaling, Partille, Rättvik, Solna, Sorsele, Staffanstorps, Timrå, Tranås, Trosa, Töreboda, Upplands-Bro, Vaggeryd, Vansbro, Vellinge, Vårgårda, Värnamo, Ydre	Falköping, Gnesta, Kil, Ljungby, Orsa, Sunne, Säffle, Öckerö	Aneby, Herrljunga, Hofors, Landskrona

Skillnaden mellan företagare och politiker

2019 års undersökning skickades enkäten även till samtliga ordinarie ledamöter i kommunfullmäktige. Resultaten från enkäten till politikerna är till för att kunna se om företagare och politiker i varje kommun tänker lika kring företagsklimatet. Viktigt att poängtera är att politikernas svar inte används när rankingen sammanställs. Generellt ger kommunpolitikerna högre betyg än företagen på det lokala företagsklimatet. Snittbetyget på det sammanfattande omdömet om företagsklimatet i kommunen hamnade på 4,1 för politikerna, vilket kan jämföras med 3,4 för företagen på den sexgradiga skalan där 1 = Dåligt och 6 = Utmärkt. I endast sex kommuner - Karlsborg, Mörbylånga, Säffle, Västervik, Örnköldsvik och Forshaga ger företagarna ett högre betyg än politikerna gällande det sammanfattande omdömet i kommunen.

I årets enkät fick även företagare och politiker lista vilka områden som kommunen bör prioritera för att förbättra företagsklimatet. Resultatet visas på aggregerad nivå i diagrammet nedan:

Den mest prioriterade frågan för politikerna var fler bostäder. Hela 53 procent av de drygt 6000 respondenterna kryssade i detta på flervalsfrågan. Det som dock hamnade överst när de drygt 30 600 företagen fick välja vilket område som bör prioriteras för ett bättre företagsklimat var en ökad förståelse hos tjänstemän och politiker för företagande (45 procent). Den frågan hamnar inte med på topp fem i politikernas rangordning vilket vittnar om en stor diskrepans mellan företagares och politikers syn på företagsklimatet.

Vårgårda kommun: Bäst på flest faktorer

Vårgårda kommun som ligger i Västra Götalands län utmärker sig i årets enkätundersökning väldigt positivt. De får bäst betyg på flest faktorer och även det högsta betyget som har uppmäts gällande det sammanfattande omdömet i kommunen med ett resultat på 4,71. Vårgårda får högsta betyg på 8 av 17 frågor. Det är också värt att tillägga att Vårgårda inte låg på första plats på någon fråga förra året utan har gjort stora framgångar i årets enkätundersökning.

11 av 17 faktorer får en ny kommun på förstaplatsen, dessa är markerade med en stjärna i tabellen nedan.

Fråga	Medelvärde fgt 2019	Förändring medelvärde	Bästa kommun 2019	Kommun 2018
Sammanfattat omdöme Sverige	3,30	0,05	Munkfors★	Storfors
Sammanfattande omdöme kommun	3,42	0,02	Vårgårda★	Munkfors
Kommunpolitikernas attityder	3,43	0,01	Munkfors	Munkfors
Tjänstemännens attityder	3,29	0	Vårgårda★	Munkfors
Allmänhetens attityder till företagande	3,89	0,01	Danderyd	Danderyd
Skolans attityder till företagande	3,79	0	Markaryd	Markaryd
Medias attityder till företagande	3,58	0,01	Vårgårda★	Ale
Dialog med kommunledningen	3,14	0	Munkfors	Munkfors
Kommunens information	3,07	0,01	Munkfors	Munkfors
Företagens egna initiativ	3,67	0,01	Vårgårda★	Markaryd
Service till företagen	3,09	0,01	Vårgårda★	Munkfors
Tillämpning av lagar och regler	3,22	0,01	Grästorp★	Ydre
Kommunens upphandling	2,70	-0,01	Vårgårda★	Kävlinge
Konkurrens från kommunens verksamheter	3,95	0,06	Ydre	Ydre
Tillgång till medarbetare med relevant kompetens	2,67	-0,04	Vårgårda★	Munkfors
Vägnät, tåg och flyg	3,13	-0,03	Ale★	Sundbyberg
Tele- och IT-nät	3,69	0,02	Vårgårda★	Landskrona

Kommunens myndighetsutövning

I förra årets enkät ställdes frågan huruvida företagen instämmer i att de får de råd och den vägledning de behöver vid tillstånd, tillsyn och kontroll. I årets enkät ställdes en uppdaterad fråga inom samma område. De företag som haft kontakt med kommunen angående tillståndsgivning, tillsyn eller kontroll fick sedan svara på fem påståenden hur de upplever kontakten och hanteringen. I tabellen nedan visas vilken kommun som för högst betyg samt Sverigesnittet. Följande frågor ställdes:

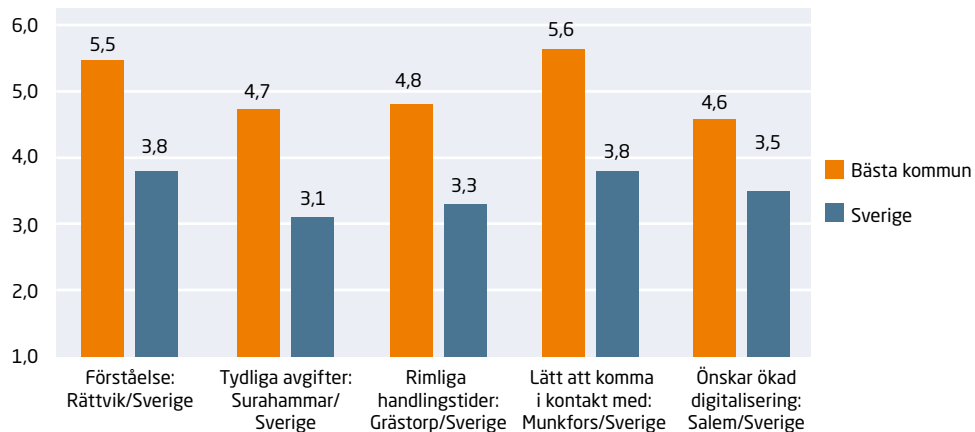
Förståelse = ”Jag upplever att kommunens handläggare hade förståelse för min verksamhet”.

Tydliga avgifter = ”Det framstår som tydligt för mig hur kommunen beräknat sin avgift”.

Rimliga handläggningstider = ”Kommunens handläggningstid framstår som rimlig”.

Lätta att komma i kontakt med = ”Det är lätt för mig att komma i kontakt med kommunens handläggare”.

Önskar ökad digitalisering = ”Jag skulle önska en mer digitaliserad hantering av kommunens ärenden”.

Svenskt Näringsliv har länge varit pådrivande i arbetet med att få till en mer företagsanpassad myndighetsutövning. Under 2019 har Svenskt Näringsliv lanserat två skrifter kopplat till en främjande myndighetsutövning. ”Myndigheten som hjälper företagare att göra rätt – guide för lokalt företagsklimat” riktar sig till kommunala politiker och chefer som vill skapa bättre förutsättningar för nöjda företagare, nya arbetstillfällen och ökade skatteintäkter i sin kommun. I den här guiden tittar Svenskt Näringsliv närmare på hur kommuner kan arbeta med främjande myndighetsutövning och bättre service för att åstadkomma ett bättre företagsklimat.

I rapporten ”Kommuner som hjälper företag att göra rätt” kopplas resultaten från enkätundersökningen ihop med guiden samt lite andra tips hur man kan gå tillväga för att hjälpa företag att göra rätt.

På vår hemsida www.svensktnaringsliv.se/foretagsklimat kan du hitta vårt material.

Från enkät till ranking

Enkätresultatet presenteras varje år i maj. Därefter genomförs dialogmöten med samtliga kommuner. De flesta dialogmöten genomförs innan sommaren. Under hösten presenteras sedan rankingen. Syftet med rankingen är att visa var företagen just nu upplever att det lokala företagsklimatet är bäst. Men det är viktigt att ha i åtanke att många kommuner jobbar intensivt med att förbättra förutsättningarna, även kommuner som hamnar längre ned på listan. Arbetet leder förhoppningsvis på sikt till ett förbättrat resultat i enkäten och en högre rankingplacering. En kommuns rankingplacering beror till två tredjedelar på företagens enkätsvar och till en tredjedel på av Svenskt Näringsliv utvald statistik som hämtas från UC och SCB. Exempel på de statistiska faktorerna är kommunalskatt och nyföretagsamhet. Genom att sammanställa en rankinglista vill vi ge kommunerna en möjlighet att inspireras av varandra. När kommuner med liknande strukturella förutsättningar hamnar på helt olika placeringar finns det goda skäl för den som presterar sämre att kontakta och lära av andra.

Vår förhoppning är att de goda exemplen ska bli fler. Men det kräver att politiker och tjänstemän i hela Sverige tar företagens åsikter om företagsklimatet på allvar. Vi hoppas att politiker och tjänstemän kommer göra sitt yttersta för att varje dag skapa ännu bättre förutsättningar för de lokala företagen – så att de kan växa och skapa fler jobb och därmed mer resurser till vår gemensamma välfärd.

Rankingen 2019

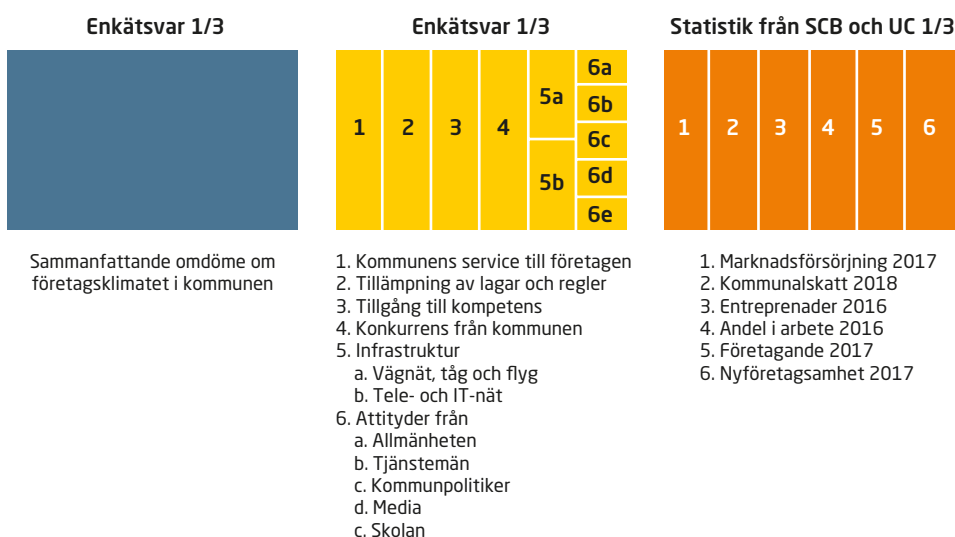
Rankingens olika delar

Sedan 2001 sammanställer Svenskt Näringsliv en årlig ranking av företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. Syftet med rankingen är att visa var i Sverige det är mest gynnsamt att starta och driva företag. 2019 års ranking utgörs till två tredjedelar av enkätsvar från 30 627 företagare om företagsklimatet i den kommun där företaget har sin huvudsakliga verksamhet. I den sista tredjedelen väger Svenskt Näringsliv även in strukturella förutsättningar för företagande.

Rankingen innehåller totalt 18 faktorer som viktas olika tungt (se bild nedan). Den tyngst vägande delen i rankingen är företagets sammanfattande omdöme om företagsklimatet i kommunen. Den frågan utgör en tredjedel av totalranking. De övriga enkätfrågor som var och en utgör en artondel av rankingen är kommunens service till företagen, kommunens tillämpning av lagar och regler, konkurrens från kommunens verksamheter samt tillgång på medarbetare med relevant kompetens. Fem delfrågor om attityder från allmänheten, kommunpolitiker, tjänstemän, skolan och media utgör tillsammans en artondel och två infrastrukturfrågor – vägnät, tåg och flyg samt tele och IT-nät – utgör ytterligare en artondel.

De sex statistikfaktorer som tillsammans står för en tredjedel av totalranking är marknadsförsörjning (2018), kommunalskatt (2019), entreprenader (2017), andel i arbete (2017), företagande (2018) samt nyföretagsamhet (2018).

Rankingens delar.

Så räknas vinnaren fram

Som nämndes i tidigare avsnitt finns det 18 faktorer som tillsammans är rankinggrundande. För att få fram en vinnare poängsätts varje faktor enligt principen att den som får högst betyg eller det bästa statistiska värdet får 290 poäng. Den kommun som får lägst betyg av företagen eller sämst statistiskt värde får 1 poäng. Ibland händer det att mer än en kommun får samma rankingplacering i de enskilda faktorerna. I dessa fall får alla den högsta poängen; det kan till exempel se ut så här: 70, 70, 68. När det gäller de faktorer som inte väger en artondel i beräkningen så multipliceras dessa med 0,2 för attitydfrågorna och med 0,5 för infrastrukturfrågorna. Det sammanfattande omdömet multipliceras med 6 för att viktningen av de olika faktorerna ska bli den rätta. Denna viktning innebär att den kommun som exempelvis får det högsta betyget för allmänhetens attityder får 58 poäng ($290 \times 0,2$) för den faktorn, medan den kommun som får högst betyg för det sammanfattande omdömet får 1 740 poäng (290×6). När alla kommuner poängsätts för varje faktor och dessa har viktats, summeras resultatet. Kommunen som får högst totalpoäng får rankingplats 1 och vinner därmed rankingen.

På hemsidan www.foretagsklimat.se hittas hela rankinglistan, både totalt och för respektive rankingfaktor. Där går även att se tidigare års rankingplaceringar.

Vinnaren

Solna stad i Stockholms län fortsätter enligt företagen att ha Sveriges bästa företagsklimat och toppar rankingen för tolfte året i rad. Utöver Solna hamnar Höganäs återigen på prispallen och avancerar till en andraplats. Staffanstorp är ny på prispallen och tar hem tredjeplatsen. Som tabellen nedan visar sker det en liten förändring på topp tio listan där Härryda tillkommer och Kävlinge lämnar.

Topp tio och botten tio

Kommun	Län	Totalrankning 2019	Skillnad från 2018
Solna	Stockholm	1	0
Höganäs	Skåne	2	1
Staffanstorp	Skåne	3	4
Vårgårda	Västra Götaland	4	5
Sollentuna	Stockholm	5	0
Vellinge	Skåne	6	-4
Partille	Västra Götaland	7	1
Falkenberg	Halland	8	2
Trosa	Södermanland	9	-3
Härryda	Västra Götaland	10	5

Kommun	Län	Totalrankning 2019	Skillnad från 2018
Pajala	Norrbottnen	290	0
Lindesberg	Örebro	289	-20
Nora	Örebro	288	-16
Emmaboda	Kalmar	287	1
Dorotea	Västerbotten	286	-27
Norberg	Västmanland	285	-9
Ragunda	Jämtland	284	-14
Fagersta	Västmanland	283	0
Arvidsjaur	Norrbottnen	282	-2
Lysekil	Västra Götaland	281	-8

Årets raket

Med en klättring från plats 256 till 98 gör Malung-Sälens kommun i Dalarna den största förbättringen i 2019 års ranking. Bland de tio kommuner som förbättrar sin rankingplacering mest hittas ytterligare en dalakommun, Orsa som stiger från plats 206 till plats 80. Gemensamt för båda kommunerna är även att de ökar mest i sammanfattande omdöme i enkätundersökningen vilket är den faktorn som väger tyngst i rankingen.

Topp tio och botten tio

Kommun	Län	Totalranking 2019	Skillnad från 2018
Malung-Sälen	Dalarna	98	158
Orsa	Dalarna	80	126
Vadstena	Östergötland	84	108
Kungsör	Västmanland	91	106
Malå	Västerbotten	198	88
Nykvarn	Stockholm	52	76
Hallsberg	Örebro	192	73
Älvkarleby	Uppsala	170	71
Eda	Värmland	209	69
Tierp	Uppsala	174	65

Kommun	Län	Totalranking 2019	Skillnad från 2018
Boxholm	Östergötland	218	-116
Hällefors	Örebro	240	-106
Vingåker	Södermanland	239	-98
Norrköping	Östergötland	253	-87
Heby	Uppsala	226	-87
Gullspång	Västra Götaland	247	-79
Piteå	Norrbottnen	217	-77
Hammarö	Värmland	241	-76
Vänersborg	Västra Götaland	260	-66
Ale	Västra Götaland	158	-65

Malung-Sälen är årets klättrare

Dalakommunen klättrar 158 placeringar, från plats 256 till 98 i årets undersökning. "Det har aldrig varit roligare att vara företagare i Malung-Sälen", säger Leif Nilsson.

Leif Nilsson har varit företagare i Malung-Sälens kommun sedan 1991. Då startade han ITK Scandinavian AB, som sysslar med konsultverksamhet och handel. Nu har dottern Lena Budh tagit över företaget, men han finns fortfarande med i bilden. Som aktiv i Företagarna Malung-Lima-Sälen har han följt kommunens utveckling på nära håll under många år.

– Nu har vi ett väldigt gott företagsklimat i kommunen. Vi känner oss uppskattade och får bra respons när vi lyfter frågor med våra lokalpolitiker. Den politiska ledningen förstår betydelsen av ett bra företagsklimat och vi har återkommande dialogmöten, säger Leif Nilsson.

Malung-Sälens kommun tampades under många år med stora ekonomiska underskott. För två år sedan tillträdde det nya kommunalrådet Hans Unander (S). Han sjösatte ett sparpaket och i år har underskottet vänts tills plus.

– Hans Unander har betytt väldigt mycket för företagsklimatet. Han är lyhörd och handlingskraftig och har duktiga medarbetare runt sig. Om jag eller någon annan företagare ringer kommer svaret snabbt, säger Leif Nilsson.

En stor utmaning för Malung-Sälen har länge varit infrastrukturen. Nu finns två ljuspunkter i frågan: I augusti började godstågen på Västerdalbanans tidigare nedlagda sträckning mellan Rågsveden och Malungsfors rulla igen. Och i december ska den nya flygplatsen i Sälen, Scandinavian Mountains Airport, börja trafikeras om allt går enligt plan.

– Det är ett stort steg för kommunen att godstågstrafiken kommit igång. Nu är nästa steg att jobba för persontrafiken. Flygplatsen i Sälen har krattat manegen för miljardinvesteringar i Sälenfjällen. Något som kommer hela kommunen till del, säger Leif Nilsson.

Samtidigt har handeln haft flera nyetableringar som ser ut att fortsätta. Det händer så mycket att Leif Nilsson nästan får nypa sig i skinnet för att förstå att det är sant.

– Det är en väldigt positiv utveckling och nu ska vi bara fortsätta på den inslagna vägen. Vi har en fantastisk livsmiljö här i kommunen och för mig som är uppväxt här är det extra roligt att näringslivet går så bra. Det har aldrig varit roligare att vara företagare i Malung-Sälen, säger han.

Nya vinnare i fem län.

I årets undersökning får fem av Sveriges län nya regionala vinnare: Blekinge, Dalarna, Jönköping, Skåne och Västra Götaland. Nedan framgår vilka kommuner som tar över förstaplatsen i dessa län – de är markerade med en stjärna.

Län	Toppkommun	Rankingplacering 2019	Länsklättrare	Förändring sedan 2018
Blekinge	Sölvesborg ★	87	Sölvesborg	39
Dalarna	Vansbro ★	49	Malung-Sälen	158
Gävleborg	Hofors	141	Söderhamn	9
Halland	Falkenberg	8	Kungsbacka	13
Jämtland	Åre	85	Åre	22
Jönköping	Gnosjö ★	24	Sävsjö	30
Kalmar	Mönsterås	40	Torsås	39
Kronoberg	Markaryd	26	Markaryd	2
Norrbottnen	Boden	94	Jokkmokk	60
Skåne	Höganäs ★	2	Trelleborg	64
Stockholm	Solna	1	Nykvarn	76
Södermanland	Trosa	9	Flen	34
Uppsala	Knivsta	29	Ålvkarleby	71
Värmland	Sunne	20	Eda	69
Västerbotten	Sorsele	23	Malå	88
Västernorrland	Timrå	35	Sollefteå	60
Västmanland	Hallstahammar	63	Kungsör	106
Västra Götaland	Vårgårda ★	4	Åmål	45
Örebro	Lekeberg	21	Hallsberg	73
Östergötland	Ydre	25	Vadstena	108

Bästa långsiktiga förbättringen

Att skapa ett förbättrat företagsklimat i kommunen är inget som man gör över en natt. Att gå från en myndighetsorganisation till en serviceorganisation är svårt – men det är fullt möjligt. Det kräver ett långsiktigt, uthålligt och målfokuserat arbete. En förbättring i Svenskt Näringsliv ranking är ett kvitto på att kommunen är på rätt väg men det är inte en garanti för att företagsklimatet fortsättningsvis kommer förbättras. I de kommuner där politiker och tjänstemän inte lyckas leva upp till de ökade förväntningarna hos företagen finns det en risk att företagens betyg i enkätundersökningen sjunker, vilket leder till en försämrad rankingplacering året därpå. Därför mäter Svenskt Näringsliv även vilka kommuner som lyckats förbättra sin rankingplacering över tid och långsiktigt skapa ett bättre företagsklimat. I tabellen nedan listas de tio kommuner som under de fem senaste mätningarna har haft den högsta genomsnittliga årliga förbättringen i rankingen.

Kommun	Genomsnittlig årlig förbättring 2014-2019	Kommun	Genomsnittlig årlig förbättring 2014-2019
Nordmaling	44	Kungsör	32
Skurup	36	Smedjebacken	29
Boden	36	Kil	28
Nybro	33	Hofors	28
Mariestad	32	Orsa	27

Den kommun som lyckats bäst och varit uthålligast med sin förbättring av företagsklimatet är Nordmaling i Västerbottens län. Kommunen har gjort en resa från plats 267 år 2014 till plats 48 år 2019. Skurup i Skåne har gjort en liknande resa och gått från plats 218 år 2014 till plats 37 år 2019.

Rankingfaktorerna

Sammanfattande omdöme

Andel av totalrankingen: 1/3

Den viktigaste frågan i enkäten, och den tyngst vägande rankingfaktorn, är det sammanfattande omdömet om företagsklimatet i kommunen. Företagarna får utifrån sina egna erfarenheter ge ett samlat betyg på hur de upplever att driva företag i kommunen.

Topp 5

1. Vårgårda
2. Munkfors
3. Gnosjö
4. Markaryd
5. Grästorp

Klättrare

1. Malung-Sälen
2. Kungsör
3. Orsa
4. Vadstena
5. Nykvarn

Kommunens service till företagen

Andel av totalrankingen: 1/18

Kommunens service till företagen handlar framför allt om bemötande och handläggningstider. Den kommunala servicen har stor betydelse för företagets etablering och expansion. För ett enskilt företag kan det vara förödande om ett bygglovsärende eller ett serveringstillstånd drar ut på tiden. En bra kommunal service präglas av effektivitet, tillgänglighet och kunskap om företagandets villkor.

Topp 5:

1. Vårgårda
2. Munkfors
3. Grästorp
4. Timrå
5. Essunga

Klättrare:

1. Vadstena
2. Malung-Sälen
3. Sollefteå
4. Malå
5. Orsa

Kommunens tillämpning av lagar och regler

Andel av totalrankingen: 1/18

Kommunens tillämpning av lagar och regler handlar om effektivitet i ärendehantering och förståelse för företagets ärende. Företagen värdesätter en möjlighetsinriktad tillämpning av lagar och regler. Om företagets ursprungliga ansökan avslås är dialog och återkoppling om alternativa möjligheter viktigt.

Topp 5:

1. Grästorp
2. Essunga
3. Vårgårda
4. Rättvik
5. Ydre

Klättrare:

1. Malung-Sälen
2. Sollefteå
3. Åmål
4. Orsa
5. Gagnef

Tillgång på medarbetare med relevant kompetens

Andel av totalrankingen: 1/18

Tillgången på medarbetare med relevant kompetens är avgörande för företagens möjlighet att växa. Enligt Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät misslyckas företag med vart fjärde rekryteringsförsök. Den enskilt största orsaken till företagets svårigheter att rekrytera är brist på personer med rätt yrkeserfarenhet, attityd och engagemang. Här kan kommunen bidra till att stärka kvaliteten i yrkesutbildningarna och på så sätt öka deras attraktivitet.

Topp 5:

1. Vårgårda
2. Munkfors
3. Bjurholm
4. Mullsjö
5. Grästorp

Klättrare:

1. Habo
2. Eslöv
3. Upplands Väsby
4. Orsa
5. Västervik

Vägnät, tåg och flygförbindelser

Andel av totalrankingen: 1/36

Faktorn beskriver hur företagen upplever vägnätet samt tåg- och flygförbindelser, det vill säga den fysiska infrastrukturen. För företagen är god infrastruktur en avgörande fråga för företagsklimatet eftersom den påverkar såväl leveranser som tillgång till kunder och personal.

Topp 5:

1. Ale
2. Sundbyberg
3. Älvkarleby
4. Knivsta
5. Mjölby

Klättrare:

1. Askersund
2. Karlshamn
3. Kinda
4. Flen
5. Åre

Konkurrens från kommunens verksamheter

Andel av totalrankingen: 1/18

Faktorn beskriver i hur stor utsträckning företagen anser att kommunens verksamheter tränger undan privat näringsverksamhet. En kommun bör fråga sig om det finns kommunalt utförda tjänster som lika väl hade kunnat utföras av företagen? Genom att lägga ut verksamheter på entreprenad, införa valfrihetssystem och utmaningsrätt kan kommunen uppmuntra till att offentligt finansierade verksamheter utförs av privata företag. Därmed minskar risken för osund konkurrens samtidigt som näringslivet i kommunen stimuleras.

Topp 5:

1. Ydre
2. Munkfors
3. Markaryd
4. Vårdgårda
5. Gnosjö

Klättrare:

1. Malå
2. Klippan
3. Hörby
4. Vallentuna
5. Haninge

Tele- och IT-nät

Andel av totalrankingen: 1/36

Faktorn beskriver hur företagen upplever tele- och IT-nätet i kommunen. I takt med att digitaliseringen ökar blir det allt viktigare för företag att snabbt och enkelt kunna kommunicera med omvärlden. Ett undermåligt fibernät ger en negativ begränsning som i värsta fall kan leda till att viktiga affärer går förlorade.

Topp 5:

1. Vårgårda
2. Landskrona
3. Höganäs
4. Säffle
5. Herrljunga

Klättrare:

1. Malå
2. Ljungby
3. Grums
4. Arvidsjaur
5. Tranemo

Allmänhetens attityder till företagande

Andel av totalrankingen: 1/90

Faktorn beskriver hur företagen upplever allmänhetens attityder till företagande. Allmänhetens inställning till och kunskaper om företagande och entreprenörskap har stor betydelse för viljan att starta och driva företag i kommunen.

Topp 5:

1. Danderyd
2. Vårgårda
3. Lomma
4. Höganäs
5. Gnosjö

Klättrare:

1. Kungsör
2. Eskiltuna
3. Salem
4. Vadstena
5. Smedjebacken

Kommunpolitikernas attityder till företagande

Andel av totalrankingen: 1/90

Det är politikerna som i slutändan har den yttersta makten att fatta de besluten som påverkar förutsättningarna att driva företag i kommunen. Politikernas syn på och samarbete med näringslivet är därför en avgörande faktor för det lokala företagsklimatet.

Topp 5:

1. Munkfors
2. Vårgårda
3. Markaryd
4. Grästorp
5. Staffanstorps

Klättrare:

1. Malung-Sälen
2. Sollefteå
3. Vadstena
4. Hagfors
5. Orsa

Tjänstemännens attityder till företagande

Andel av totalrankingen: 1/90

Två av tre företagare har årligen kontakt med sin kommun. Det kan handla om bygglov, miljötillsyn eller en upphandling. Hur tjänstemännen agerar är av yttersta vikt för hur enkelt det är att starta, driva och utveckla företag i kommunen. Även de tjänstemän som inte direkt arbetar med service till företagen behöver inse att deras agerande också påverkar företagsklimatet.

Topp 5:

1. Vårgårda
2. Munkfors
3. Höganäs
4. Gnosjö
5. Grästorp

Klättrare:

1. Vadstena
2. Sollefteå
3. Hörby
4. Malå
5. Eda

Medias attityder till företagande

Andel av totalrankingen: 1/90

Medias skildringar påverkar hur bilden av näringslivet ser ut. Att visa en ensidigt negativ bild av företagande, till exempel genom att endast lyfta fram neddragningar, riskerar att skapa ett klimat där färre människor vågar satsa på sina idéer. Genom att media medierna lyfter fram framgångsrika företagare skapas också förebilder för unga människor som går i tankar om att starta företag.

Topp 5:

1. Vårgårda
2. Ale
3. Munkfors
4. Säffle
5. Öckerö

Klättrare:

1. Simrishamn
2. Hjo
3. Orsa
4. Älvkarleby
5. Sollefteå

Skolans attityder till företagande

Andel av totalrankingen: 1/90

Faktorn visar hur företagen upplever skolans attityder till företagande. Efter- som dagens unga både är morgondagens medarbetare och arbetsgivare är det viktigt att skolan förmedlar kunskap om det lokala näringslivet och om företagande. Skolan kan också genom till exempel Ung Företagsamhet uppmuntra till tidiga erfarenheter av entreprenörskap.

Topp 5:

1. Markaryd
2. Åtvidaberg
3. Danderyd
4. Herrljunga
5. Mullsjö

Klättrare:

1. Robertsfors
2. Österåker
3. Sundbyberg
4. Orust
5. Kungsör

Kommunalskatt

Andel av totalrankingen: 1/18

Den här rankingsfaktorn visar den totala kommunalskatten, inklusive landstings- skatt. Kommunalskatten har störst påverkan på människors privatekonomi. Den påverkar möjligheten att bygga det kapital som krävs för att starta företag. För företagen är det också viktigt att den lokala köpkraften är så stark som möjligt. Även för småföretagare, som ofta har förhållandevis låga löner, blir kommunal- skatten den största skatteutgiften i deras privatekonomi. En låg kommunalskatt gör också kommunen mer attraktiv för inflyttare, vilket är viktigt för företagens kompetensförsörjning.

Källa: SCB 2018

Topp 5:

1. Österåker
2. Solna
3. Danderyd
4. Täby
5. Vellinge

Klättrare:

1. Markaryd
2. Forshaga
3. Karlskoga
4. Kil
5. Piteå

Marknadsförsörjning

Andel av totalrankingen: 1/18

Faktorn marknadsförsörjning visar hur stor andel av kommuninvånarnas inkomster som kommer från privata företag, föreningar och stiftelser. Marknadsförsörjning kan ses som ett mått på det lokala näringslivets vitalitet och omfattning. Att en kommun har en låg marknadsförsörjning beror på att en stor andel av invånarna får sina inkomster från det offentliga. Det kan leda till att förutsättningarna för entreprenörskap och nyföretagande försämras. Om marknadsförsörjningen ökar, och fler får sina inkomster från den privata sektorn, stärks finansieringen av den offentliga servicen.

Källa: SCB:s kontrolluppgiftsbaserade lönesummestatistik (LSUM) 2018

Topp 5:

1. Danderyd
2. Sollentuna
3. Nacka
4. Täby
5. Sundbyberg

Klättrare:

1. Vindeln
2. Arvika
3. Munkfors
4. Kristinehamn
5. Landskrona

Entreprenader

Andel av totalrankingen: 1/18

Faktorn entreprenader visar andelen av den kommunala verksamheten som köps in från privata företag, föreningar och stiftelser. Många företag är beroende av att kommuner är affärsmässiga och gör affärer med näringslivet genom att upphandla varor och tjänster och att de tillämpar valfrihetssystem. En kommun som lägger ut en stor andel av sin verksamhet på entreprenad bidrar till att marknaden och affärsmöjligheterna växer för företagen, vilket stimulerar näringslivet i kommunen.

Källa: SCB:s räkenskapsammandrag för kommuner och landsting 2017

Topp 5:

1. Täby
2. Solna
3. Upplands Väsby
4. Vellinge
5. Danderyd

Klättrare:

1. Arjeplog
2. Vännäs
3. Ånge
4. Skövde
5. Ronneby

Andel i arbete

Andel av totalrankingen: 1/18

Statistikfaktorn andel i arbete visar andelen förvärvsarbetande i åldern 16-64 år av hela befolkningen. Andel i arbete är ett grovt mått på kommunens försörjningsbörda, det vill säga hur många som arbetar i relation till hur många som inte gör det. Har kommunen ett bra företagsklimat är det lättare att starta och driva företag, vilket leder till fler företag och i sin tur fler arbetstillfällen. Om en hög andel av kommunens invånare förvärvsarbetar ökar det också köpkraften i kommunen.

Källa: SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS) 2017

Topp 5:

1. Sundbyberg
2. Solna
3. Stockholm
4. Kiruna
5. Åre

Klättrare:

1. Karlskrona
2. Östhammar
3. Dals-Ed
4. Luleå
5. Bengtsfors

Företagande

Andel av totalrankingen: 1/18

Faktorn företagande visar antalet arbetsställen med minst en anställd och redovisas per 1 000 invånare. I kommuner med stora offentliga arbetsgivare spirar inte företagsandan så lätt eftersom färre personer är, eller känner någon, som är företagare. I en kommun med en stor andel företagare är det helt enkelt lättare att starta och utveckla ett företag.

Källa: SCB:s företagsregister 2018

Topp 5:

1. Danderyd
2. Stockholm
3. Åre
4. Solna
5. Täby

Klättrare:

1. Ånge
2. Nynäshamn
3. Staffanstorp
4. Vindeln
5. Haparanda

Nyföretagsamhet

Andel av totalrankingen: 1/18

De individer som är godkända för F-skatt, är delägare i ett aktivt handelsbolag eller är vd eller styrelsemedlem i ett aktivt aktiebolag räknas som nyföretagsamma. De som blivit nyföretagsamma under det senaste året bedöms som nyföretagsamma. Rankingfaktorn nyföretagsamhet visar antalet nyföretagsamma människor per 1 000 invånare. En stadig tillväxt av nyföretagsamma personer är av yttersta vikt för att inte andelen nyföretagsamma personer ska minska i framtiden.

Källa: UC AB 2018

Topp 5:

1. Danderyd
2. Lidingö
3. Åre
4. Nacka
5. Täby

Klättrare:

1. Årjäng
2. Malå
3. Lilla Edet
4. Mörbylånga
5. Bengtsfors

Ranking kommungruppsindelning

Nytt för i år är att Svenskt Näringsliv har valt att dela upp kommunerna efter SKL kommungruppsindelning och visa hur den ser ut kopplat till rankingen för 2019.

Indelningen består av totalt nio grupper fördelade på tre huvudgrupper, där kommunerna grupperats utifrån vissa kriterier som tätortsstorlek, närhet till större tätort och pendlingsmönster. Dataunderlaget är hämtat från SCB:s olika databaser.

A. Storstäder och storstadsnära kommuner

A1. Storstäder – kommuner med minst 200 000 invånare varav minst 200 000 invånare i den största tätorten.

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Stockholm	Stockholm	1	111	12
Malmö	Skåne	2	172	-13
Göteborg	Västra Götaland	3	216	6

A2. Pendlingskommun nära storstad – kommuner där minst 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en storstad eller storstadsnära kommun.

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Solna	Stockholm	1	1	0
Staffanstorps	Skåne	2	3	4
Sollentuna	Stockholm	3	5	0
Vellinge	Skåne	4	6	-4
Partille	Västra Götaland	5	7	1
Härryda	Västra Götaland	6	10	5
Upplands Väsby	Stockholm	7	11	7
Kävlinge	Skåne	8	12	-8
Öckerö	Västra Götaland	9	13	19
Danderyd	Stockholm	10	14	-2
Upplands-Bro	Stockholm	11	16	0
Täby	Stockholm	12	18	12
Burlöv	Skåne	13	28	-11
Salem	Stockholm	14	32	10
Skurup	Skåne	15	37	25
Österåker	Stockholm	16	38	6
Lomma	Skåne	17	41	-28
Nacka	Stockholm	18	45	-7
Sigtuna	Stockholm	19	47	12
Järfälla	Stockholm	20	54	2

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Lidingö	Stockholm	21	55	11
Sundbyberg	Stockholm	22	57	-46
Mölnadal	Västra Götaland	23	72	0
Vallentuna	Stockholm	24	75	58
Tyresö	Stockholm	25	76	6
Stenungssund	Västra Götaland	26	86	-9
Kungsbacka	Halland	27	90	13
Bollebygd	Västra Götaland	28	108	37
Haninge	Stockholm	29	109	52
Lerum	Västra Götaland	30	114	30
Ekerö	Stockholm	31	147	-48
Ale	Västra Götaland	32	158	-65
Trelleborg	Skåne	33	167	64
Huddinge	Stockholm	34	169	-34
Vaxholm	Stockholm	35	171	10
Kungälv	Västra Götaland	36	173	11
Håbo	Uppsala	37	175	28
Botkyrka	Stockholm	38	182	-12
Värmdö	Stockholm	39	186	9
Nynäshamn	Stockholm	40	201	48
Svedala	Skåne	41	215	-26
Lilla Edet	Västra Götaland	42	228	7
Alingsås	Västra Götaland	43	230	7

B. Större städer och kommuner nära större stad

B3. Större stad – kommuner med minst 50 000 invånare varav minst 40 000 invånare i den största tätorten.

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Helsingborg	Skåne	1	22	3
Växjö	Kronoberg	2	56	-16
Jönköping	Jönköping	3	89	23
Västerås	Västmanland	4	96	28
Borås	Västra Götaland	5	97	-3
Karlstad	Värmland	6	101	-37
Östersund	Jämtland	7	115	-5
Halmstad	Halland	8	117	-19
Trollhättan	Västra Götaland	9	119	-14
Luleå	Norrbottnen	10	121	-26
Lund	Skåne	11	124	18
Eskilstuna	Södermanland	12	144	31
Linköping	Östergötland	13	149	-20
Örebro	Örebro	14	168	-64
Borlänge	Dalarna	15	189	-22

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Umeå	Västerbotten	16	194	-9
Uppsala	Uppsala	17	195	4
Södertälje	Stockholm	18	208	7
Sundsvall	Västernorrland	19	223	1
Norrköping	Östergötland	20	253	-87
Gävle	Gävleborg	21	273	-19

B4. Pendlingskommun nära större stad - kommuner där minst 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en större stad.

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Höganäs	Skåne	1	2	1
Trosa	Södermanland	2	9	-3
Grästorp	Västra Götaland	3	15	4
Ängelholm	Skåne	4	17	4
Lekeberg	Örebro	5	21	-7
Knivsta	Uppsala	6	29	4
Mullsjö	Jönköping	7	31	-4
Timrå	Västernorrland	8	35	15
Grums	Värmland	9	39	7
Gnesta	Södermanland	10	42	16
Kil	Värmland	11	43	12
Landskrona	Skåne	12	44	1
Nordmaling	Västerbotten	13	48	-7
Bjurholm	Västerbotten	14	50	-2
Nykvarn	Stockholm	15	52	76
Åtvidaberg	Östergötland	16	58	26
Habo	Jönköping	17	59	11
Hallstahammar	Västmanland	18	63	29
Örkelljunga	Skåne	19	69	-15
Aneby	Jönköping	20	71	-28
Mjölby	Östergötland	21	74	-23
Strängnäs	Södermanland	22	82	27
Åstorp	Skåne	23	88	42
Klippan	Skåne	24	92	45
Laholm	Halland	25	100	-11
Kumla	Örebro	26	106	-38
Vännäs	Västerbotten	27	125	-47
Hörby	Skåne	28	126	48
Eslöv	Skåne	29	130	24
Krokom	Jämtland	30	133	-8
Sjöbo	Skåne	31	137	-41
Forshaga	Värmland	32	148	43
Perstorp	Skåne	33	150	-4

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Alvesta	Kronoberg	34	153	-2
Älvkarleby	Uppsala	35	170	71
Tierp	Uppsala	36	174	65
Svalöv	Skåne	37	177	2
Bjuv	Skåne	38	178	38
Hallsberg	Örebro	39	192	73
Lessebo	Kronoberg	40	202	-52
Mark	Västra Götaland	41	205	-15
Svenljunga	Västra Götaland	42	206	2
Gagnef	Dalarna	43	220	3
Heby	Uppsala	44	226	-87
Söderköping	Östergötland	45	233	-13
Hammarö	Värmland	46	241	-76
Säter	Dalarna	47	244	-40
Hör	Skåne	48	249	-13
Vänersborg	Västra Götaland	49	260	-66
Färgelanda	Västra Götaland	50	267	-37
Surahammar	Västmanland	51	278	7
Nora	Örebro	52	288	-16

B5. Lågpendlingskommun nära större stad - kommuner där mindre än 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en större stad.

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Herrljunga	Västra Götaland	1	27	9
Vaggeryd	Jönköping	2	30	-10
Tranås	Jönköping	3	33	-4
Säffle	Värmland	4	46	6
Munkfors	Värmland	5	51	-2
Laxå	Örebro	6	73	-12
Nässjö	Jönköping	7	83	14
Boden	Norrbottnen	8	94	-4
Enköping	Uppsala	9	105	15
Berg	Jämtland	10	118	-4
Ulricehamn	Västra Götaland	11	120	-5
Askersund	Örebro	12	131	47
Älvsbyn	Norrbottnen	13	135	45
Uppvidinge	Kronoberg	14	139	-58
Hofors	Gävleborg	15	141	-50
Hylte	Halland	16	142	-56
Robertsfors	Västerbotten	17	156	0
Flen	Södermanland	18	159	34
Kinda	Östergötland	19	160	22
Tranemo	Västra Götaland	20	180	7

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Motala	Östergötland	21	200	21
Kristinehamn	Värmland	22	210	33
Vindeln	Västerbotten	23	213	16
Valdemarsvik	Östergötland	24	221	63
Ockelbo	Gävleborg	25	231	2
Finspång	Östergötland	26	237	13
Bräcke	Jämtland	27	243	-38
Uddevalla	Västra Götaland	28	245	15
Köping	Västmanland	29	252	-38
Östhammar	Uppsala	30	259	-8
Sala	Västmanland	31	266	-26
Tingsryd	Kronoberg	32	270	-3
Sandviken	Gävleborg	33	279	-35
Lysekil	Västra Götaland	34	281	-8
Lindesberg	Örebro	35	289	-20

C. Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner

C6. Mindre stad/tätort - kommuner med minst 15 000 men mindre än 40 000 invånare i den största tätorten.

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Falkenberg	Halland	1	8	2
Värnamo	Jönköping	2	36	-14
Skövde	Västra Götaland	3	61	-4
Ystad	Skåne	4	64	-29
Falköping	Västra Götaland	5	65	20
Mariestad	Västra Götaland	6	66	-13
Ljungby	Kronoberg	7	67	0
Katrineholm	Södermanland	8	79	9
Varberg	Halland	9	95	6
Kristianstad	Skåne	10	136	13
Avesta	Dalarna	11	138	64
Kalmar	Kalmar	12	140	-64
Falun	Dalarna	13	185	15
Nyköping	Södermanland	14	191	-38
Norrtälje	Stockholm	15	196	2
Hudiksvall	Gävleborg	16	204	6
Lidköping	Västra Götaland	17	212	-35
Oskarshamn	Kalmar	18	214	-2
Piteå	Norrbottnen	19	217	-77
Skellefteå	Västerbotten	20	225	-42
Karlskoga	Örebro	21	227	-39
Karlskrona	Blekinge	22	234	-23
Gotland	Gotland	23	235	18

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Hässleholm	Skåne	24	238	17
Västervik	Kalmar	25	246	17
Örnsköldsvik	Västernorrland	26	250	-22
Härnösand	Västernorrland	27	254	-9
Kiruna	Norrbottnen	28	269	5
Karlshamn	Blekinge	29	277	-2

C7. Pendlingskommun nära mindre stad/tätort - kommuner där minst 30 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i annan mindre ort och/eller där minst 30 procent av den sysselsatta dagbefolkningen bor i annan kommun.

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Vårgårda	Västra Götaland	1	4	5
Essunga	Västra Götaland	2	19	15
Gnosjö	Jönköping	3	24	-1
Ydre	Östergötland	4	25	-1
Markaryd	Kronoberg	5	26	2
Götene	Västra Götaland	6	34	29
Mönsterås	Kalmar	7	40	-1
Vara	Västra Götaland	8	60	-13
Töreboda	Västra Götaland	9	68	-8
Ödeshög	Östergötland	10	78	-5
Sävsjö	Jönköping	11	81	30
Vadstena	Östergötland	12	84	108
Sölvesborg	Blekinge	13	87	39
Kungsör	Västmanland	14	91	106
Karlsborg	Västra Götaland	15	93	20
Bromölla	Skåne	16	99	-16
Nybro	Kalmar	17	102	25
Eksjö	Jönköping	18	104	15
Tomelilla	Skåne	19	112	20
Torsås	Kalmar	20	116	39
Östra Göinge	Skåne	21	123	-58
Skara	Västra Götaland	22	127	36
Ljusnarsberg	Örebro	23	132	-1
Arboga	Västmanland	24	134	52
Smedjebacken	Dalarna	25	146	16
Mellerud	Västra Götaland	26	151	-15
Degerfors	Örebro	27	152	-35
Oxelösund	Södermanland	28	154	6
Storfors	Värmland	29	155	-33
Älmhult	Kronoberg	30	157	-57
Tjörn	Västra Götaland	31	162	-46
Hultsfred	Kalmar	32	176	37

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Ronneby	Blekinge	33	183	-14
Olofström	Blekinge	34	184	-63
Tibro	Västra Götaland	35	188	-36
Tidaholm	Västra Götaland	36	193	-20
Hjo	Västra Götaland	37	199	-27
Simrishamn	Skåne	38	211	51
Boxholm	Östergötland	39	218	-116
Skinnskatteberg	Västmanland	40	222	-26
Vingåker	Södermanland	41	239	-98
Gullspång	Västra Götaland	42	247	-79
Osby	Skåne	43	248	23
Nordanstig	Gävleborg	44	255	-28
Orust	Västra Götaland	45	257	9
Mörbylånga	Kalmar	46	264	0
Munkedal	Västra Götaland	47	268	-50
Högsby	Kalmar	48	272	-14
Hedemora	Dalarna	49	274	-27
Fagersta	Västmanland	50	283	0
Norberg	Västmanland	51	285	-9
Emmaboda	Kalmar	52	287	1

C8. Landsbygdskommun - kommuner med mindre än 15 000 invånare i den största tätorten, lågt pendlingsmönster (mindre än 30 procent).

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Sunne	Värmland	1	20	16
Sorsele	Västerbotten	2	23	3
Vansbro	Dalarna	3	49	22
Dals-Ed	Västra Götaland	4	70	5
Torsby	Värmland	5	77	3
Mora	Dalarna	6	107	-38
Vetlanda	Jönköping	7	113	-34
Gislaved	Jönköping	8	128	29
Bengtstors	Västra Götaland	9	129	18
Norsjö	Västerbotten	10	145	13
Årjäng	Värmland	11	161	-53
Ovanåker	Gävleborg	12	163	1
Jokkmokk	Norrbottnen	13	166	60
Strömsund	Jämtland	14	179	-8
Arvika	Värmland	15	181	-5
Åmål	Västra Götaland	16	187	45
Hagfors	Värmland	17	197	22
Malå	Västerbotten	18	198	88
Filipstad	Värmland	19	203	-2

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Övertorneå	Norrbotten	20	207	27
Sollefteå	Västernorrland	21	219	60
Ludvika	Dalarna	22	224	18
Lycksele	Västerbotten	23	229	32
Vimmerby	Kalmar	24	232	16
Gällivare	Norrbotten	25	236	16
Hällefors	Örebro	26	240	-106
Haparanda	Norrbotten	27	242	40
Bollnäs	Gävleborg	28	251	6
Kalix	Norrbotten	29	256	24
Vilhelmina	Västerbotten	30	262	-16
Ljusdal	Gävleborg	31	263	-38
Överkalix	Norrbotten	32	265	-58
Åsele	Västerbotten	33	271	16
Ånge	Västernorrland	34	275	2
Kramfors	Västernorrland	35	276	-59
Söderhamn	Gävleborg	36	280	9
Arvidsjaur	Norrbotten	37	282	-2
Ragunda	Jämtland	38	284	-14
Dorotea	Västerbotten	39	286	-27
Pajala	Norrbotten	40	290	0

C9. Landsbygdskommun med besöksnäring - landsbygdskommun med minst två kriterier för besöksnäring, det vill säga antal gästnätter, omsättning inom detaljhandel/ hotell/ restaurang i förhållande till invånarantalet.

Kommun	Län	Placering	Totalranking 2019	Förändring totalranking sen 2018
Rättvik	Dalarna	1	53	-22
Leksand	Dalarna	2	62	12
Orsa	Dalarna	3	80	126
Åre	Jämtland	4	85	22
Malung-Sälen	Dalarna	5	98	158
Älvdalen	Dalarna	6	103	-16
Tanum	Västra Götaland	7	110	33
Strömstad	Västra Götaland	8	122	-16
Storuman	Västerbotten	9	143	-5
Båstad	Skåne	10	164	-46
Arjeplog	Norrbotten	11	165	-17
Sotenäs	Västra Götaland	12	190	19
Eda	Värmland	13	209	69
Härjedalen	Jämtland	14	258	10
Borgholm	Kalmar	15	261	-23

Hela rankinglistan 1-290

Kommun	Län	Totalranking 2019	Skilnad från 2018	Sammanfattande omdöme - kommun 2019	Kommunpolitikernas attityder 2019	Tjänstemännens attityder 2019	Allmänhetens attityder 2019	Skolans attityder 2019	Medias attityder 2019	Kommunens service 2019	Tillämpning av lagar och regler 2019	Tillgång till medarbetare med relevant kompetens 2019	Vägnät- tåg och flyg 2019	Tele- och IT-nät 2019	Kommunal konkurrens 2019	Kommunalskatt 2019	Marknadsförslörjning 2018	Entreprenader 2017	Företagande 2018	Nyförtagsamhet 2018	Andel i arbete 2017
Solna	Stockholm	1	0	26	25	24	51	66	65	39	22	8	10	16	13	2	11	2	4	9	2
Höganäs	Skåne	2	1	7	8	3	4	18	27	8	10	11	58	3	42	15	58	54	51	32	228
Staffanstorps	Skåne	3	4	12	5	11	31	7	10	9	7	9	50	130	6	12	47	15	175	50	103
Vårgårda	Västra Götaland	4	5	1	2	1	2	6	1	1	3	1	12	1	4	92	65	165	169	81	39
Sollentuna	Stockholm	5	0	52	58	80	40	32	40	78	48	28	20	21	50	8	2	8	29	10	41
Vellinge	Skåne	6	-4	37	26	43	10	20	97	43	54	21	73	118	10	5	32	4	28	11	175
Partille	Västra Götaland	7	1	34	28	38	30	33	47	25	14	33	16	12	45	30	36	109	120	63	23
Falkenberg	Halland	8	2	21	32	41	53	62	98	22	27	41	51	72	72	49	55	29	50	104	81
Trosa	Södermanland	9	-3	23	16	17	12	65	25	14	43	31	60	31	129	75	53	37	34	77	99
Härryda	Västra Götaland	10	5	44	38	59	11	35	34	68	52	25	26	66	22	58	22	89	93	33	11
Upplands Väsby	Stockholm	11	7	48	74	73	104	51	53	87	53	39	37	32	29	32	10	3	100	43	29
Kävlinge	Skåne	12	-8	32	41	46	19	27	32	40	30	14	76	94	33	6	40	41	174	121	63
Öckerö	Västra Götaland	13	19	29	55	47	9	37	5	46	64	16	155	67	59	92	67	58	87	36	61
Danderyd	Stockholm	14	-2	72	44	60	1	3	76	143	77	10	25	29	19	4	1	5	1	1	199
Grästorps	Västra Götaland	15	4	5	4	5	8	15	11	3	1	5	36	10	14	126	190	206	184	124	92
Upplands-Bro	Stockholm	16	0	41	46	30	91	84	56	26	78	63	63	192	84	36	30	42	215	18	45
Ångelholm	Skåne	17	4	47	70	75	49	26	62	59	79	84	6	39	51	35	80	66	47	130	86
Täby	Stockholm	18	12	84	84	117	38	87	74	170	94	50	141	169	25	4	4	1	5	5	53
Essunga	Västra Götaland	19	15	10	6	6	26	29	7	5	2	15	276	42	24	126	139	262	154	111	133
Sunne	Värmland	20	16	22	49	21	17	19	15	34	25	36	165	9	54	159	191	233	68	65	111
Lekeberg	Örebro	21	-7	19	17	15	29	43	116	21	50	55	135	189	34	244	106	146	160	28	62
Helsingborg	Skåne	22	3	82	86	100	72	70	165	65	42	27	80	27	116	25	39	25	32	51	159
Sorsele	Västerbotten	23	3	15	22	20	75	23	71	15	17	98	217	59	7	288	269	83	13	68	104
Gnosjö	Jönköping	24	-1	3	10	4	5	11	73	17	8	174	197	65	5	245	27	254	36	276	28
Ydre	Östergötland	25	-1	8	11	8	20	13	18	10	5	118	267	178	1	87	231	129	89	123	180
Markaryd	Kronoberg	26	2	4	3	18	6	1	57	7	18	12	105	34	3	156	73	265	106	273	245
Herrljunga	Västra Götaland	27	9	43	56	28	34	4	38	38	20	46	69	5	15	169	88	163	200	132	85
Burlöv	Skåne	28	-11	59	79	66	157	47	180	53	37	55	24	155	21	22	70	63	99	76	242
Knivsta	Uppsala	29	4	68	81	110	52	92	93	71	190	40	4	95	90	157	24	24	149	25	8
Vaggeryd	Jönköping	30	-10	25	48	49	42	21	49	55	29	166	35	33	31	151	45	153	188	263	24
Mullsjö	Jönköping	31	-4	17	30	25	14	5	25	19	21	4	18	142	11	252	86	103	236	277	123
Salem	Stockholm	32	10	77	72	52	36	158	195	64	26	60	70	62	78	40	34	22	280	60	64
Tranås	Jönköping	33	-4	28	21	40	45	41	30	33	35	43	86	6	65	213	93	138	76	229	189
Götene	Västra Götaland	34	29	13	23	23	21	8	8	16	11	19	171	13	23	186	122	264	237	218	89
Timrå	Västernorrland	35	15	6	9	7	58	31	13	4	13	32	11	23	60	233	130	178	261	274	112
Värnamo	Jönköping	36	-14	20	35	53	27	103	99	81	59	263	103	28	122	153	57	208	65	136	18
Skurup	Skåne	37	25	53	106	74	39	164	108	75	112	49	29	144	81	33	92	113	183	82	107
Österåker	Stockholm	38	6	120	54	135	22	69	20	117	131	104	193	79	62	1	15	6	23	22	33
Grums	Värmland	39	7	11	13	10	84	22	21	11	16	53	39	55	64	203	114	139	258	209	233
Mönsterås	Kalmar	40	-1	9	7	9	122	39	83	6	9	30	208	56	43	98	159	247	266	153	196

Kommun	Län	Totalranking 2019	Skillnad från 2018	Sammanfattande omdöme - kommun 2019	Kommunpolitikernas attityder 2019	Tjänstemännens attityder 2019	Allmänhetens attityder 2019	Skolans attityder 2019	Medias attityder 2019	Kommunens service 2019	Tillämpning av lagar och regler 2019	Tillgång till medarbetare med relevant kompetens 2019	Vagnät- tåg och flyg 2019	Tele- och IT-nät 2019	Kommunal konkurrens 2019	Kommunalskatt 2019	Marknadsförslörjning 2018	Entreprenader 2017	Företagande 2018	Nyföretagsamhet 2018	Andel i arbete 2017
Lomma	Skåne	41	-28	98	43	125	3	62	60	138	161	7	123	85	35	13	31	32	102	19	156
Gnesta	Södermanland	42	16	36	40	42	66	114	106	48	34	91	151	229	49	113	91	131	161	139	116
Kil	Värmland	43	12	40	53	39	24	209	12	30	49	6	9	26	102	181	176	127	181	118	167
Landskrona	Skåne	44	1	51	24	37	78	109	159	36	88	109	14	2	69	29	89	72	218	97	259
Nacka	Stockholm	45	-7	104	71	82	83	171	211	104	130	120	149	80	188	11	3	7	8	4	32
Säffle	Värmland	46	6	30	20	13	44	36	4	23	15	37	128	4	8	148	209	98	187	212	270
Sigtuna	Stockholm	47	12	110	60	124	63	78	100	118	55	135	74	140	101	56	12	47	42	29	35
Nordmaling	Västerbotten	48	-7	16	14	16	56	10	6	13	23	22	85	22	38	275	227	90	252	191	202
Vansbro	Dalarna	49	22	18	19	19	32	17	14	28	28	106	253	262	36	233	166	133	66	172	169
Bjurholm	Västerbotten	50	-2	24	42	70	28	30	42	42	24	3	215	115	18	273	264	106	130	86	239
Munkfors	Värmland	51	-2	2	1	2	18	9	3	2	6	2	88	11	2	203	185	278	273	281	273
Nykvarn	Stockholm	52	76	91	111	130	85	214	112	128	177	65	22	163	75	55	14	101	117	69	7
Rättvik	Dalarna	53	-22	27	12	12	37	15	35	12	4	143	139	146	12	172	267	253	39	135	235
Järfälla	Stockholm	54	2	124	115	92	154	140	126	135	82	73	101	132	37	19	23	20	151	24	50
Lidingö	Stockholm	55	11	155	207	143	7	16	95	149	122	52	55	40	28	10	6	11	18	2	135
Växjö	Kronoberg	56	-16	71	51	69	112	105	135	107	86	71	98	60	177	64	127	64	86	168	54
Sundbyberg	Stockholm	57	-46	148	141	144	176	89	156	194	90	13	2	15	113	16	5	17	116	17	1
Åtvidaberg	Östergötland	58	26	49	80	35	64	2	45	45	46	76	246	129	46	87	136	51	225	258	132
Habo	Jönköping	59	11	57	52	99	82	159	79	108	76	18	52	75	66	233	60	107	227	216	37
Vara	Västra Götaland	60	-13	54	45	111	23	62	29	115	113	61	159	102	103	151	78	153	54	222	102
Skövde	Västra Götaland	61	-4	67	65	90	60	54	61	98	83	85	64	18	173	71	167	134	129	198	21
Leksand	Dalarna	62	12	83	76	77	47	12	46	73	74	52	183	101	67	172	201	96	67	38	160
Hallstahammar	Västmanland	63	29	46	57	64	115	48	81	31	47	48	43	91	216	92	120	120	232	203	183
Ystad	Skåne	64	-29	86	89	108	108	45	66	91	102	62	131	57	110	23	208	108	43	128	148
Falköping	Västra Götaland	65	20	38	73	54	86	81	128	35	63	102	17	20	141	133	158	198	205	202	154
Mariestad	Västra Götaland	66	-13	42	18	14	120	128	92	20	19	139	200	46	40	96	239	214	229	161	139
Ljungby	Kronoberg	67	0	33	29	22	92	102	82	27	65	154	169	38	180	130	116	186	185	265	74
Töreboda	Västra Götaland	68	-8	39	31	36	42	71	17	58	73	20	82	88	27	94	212	255	233	204	244
Örkelljunga	Skåne	69	-15	65	83	68	133	221	202	44	33	108	150	247	73	9	84	162	226	88	220
Dals-Ed	Västra Götaland	70	5	14	15	27	48	97	16	18	12	69	172	86	83	279	242	259	141	177	246
Aneby	Jönköping	71	-28	50	77	61	74	67	54	60	107	42	102	117	119	225	141	283	164	106	65
Möndal	Västra Götaland	72	0	116	155	128	159	169	175	131	108	158	104	81	224	39	26	61	41	52	6
Laxå	Örebro	73	-12	36	39	33	65	110	64	29	37	44	143	184	70	207	181	268	88	192	256
Mjölby	Östergötland	74	-23	76	107	118	96	91	146	84	75	155	5	54	164	84	75	99	178	244	59
Vallentuna	Stockholm	75	58	163	153	163	93	142	68	172	160	169	114	208	20	17	8	10	57	16	10
Tyresö	Stockholm	76	6	121	128	146	110	155	194	206	186	160	115	70	159	54	16	13	96	21	20
Torsby	Värmland	77	3	56	97	50	98	24	25	51	38	114	116	156	39	203	271	256	40	173	214
Ödeshög	Östergötland	78	-5	64	34	29	142	177	255	37	45	127	264	204	30	70	124	224	182	108	236
Katrineholm	Södermanland	79	9	45	36	33	105	34	107	32	66	107	47	47	180	113	203	174	212	243	219
Orsa	Dalarna	80	126	31	27	31	95	86	48	24	111	114	248	155	41	249	213	212	172	179	194

Kommun	Län	Totalranking 2019	Skilnad från 2018	Sammanfattande omdöme - kommun 2019	Kommunpolitikernas attityder 2019	Tjänstemännens attityder 2019	Allmänhetens attityder 2019	Skolans attityder 2019	Medias attityder 2019	Kommunens service 2019	Tillämpning av lagar och regler 2019	Tillgång till medarbetare med relevant kompetens 2019	Vägnät- tåg och flyg 2019	Tele- och IT-nät 2019	Kommunal konkurrens 2019	Kommunalskatt 2019	Marknadsförsörjning 2018	Entreprenader 2017	Företagande 2018	Nyföretagsamhet 2018	Andel i arbete 2017
Sävsjö	Jönköping	81	30	66	78	83	158	77	139	61	44	161	163	51	63	193	131	221	162	143	172
Strängnäs	Södermanland	82	27	115	117	151	137	165	206	169	202	83	95	169	144	77	64	31	58	67	120
Nässjö	Jönköping	83	14	69	90	58	125	99	104	63	67	101	8	37	139	241	152	196	211	210	125
Vadstena	Östergötland	84	108	88	104	79	55	74	115	69	58	163	273	149	16	176	260	155	33	55	251
Åre	Jämtland	85	22	112	120	215	13	25	88	245	255	137	182	253	53	169	59	173	3	3	5
Stenungsund	Västra Götaland	86	-9	128	112	149	61	49	59	158	91	105	121	150	250	139	33	140	48	122	14
Sölvesborg	Blekinge	87	39	58	63	44	186	171	101	41	40	166	75	133	135	226	172	287	111	184	162
Åstorp	Skåne	88	42	108	59	45	185	246	249	103	70	164	53	185	55	31	42	135	223	119	226
Jönköping	Jönköping	89	23	122	173	184	99	123	119	161	167	116	120	50	184	166	79	73	80	96	19
Kungsbacka	Halland	90	13	161	147	178	34	80	118	177	172	181	68	112	192	61	25	59	27	23	22
Kungsör	Västmanland	91	106	60	64	26	68	124	72	49	95	189	30	207	91	107	188	239	254	107	258
Klippan	Skåne	92	45	101	124	104	167	217	242	85	139	179	87	202	100	51	71	113	195	84	203
Karlsborg	Västra Götaland	93	20	62	158	94	150	197	140	89	73	47	244	36	99	101	290	111	255	255	188
Boden	Norrbotten	94	-4	64	37	48	141	62	91	66	60	93	91	78	246	236	288	94	265	206	77
Varberg	Halland	95	6	134	134	189	139	151	251	181	199	138	106	48	198	18	69	81	55	140	36
Västerås	Västmanland	96	28	158	179	190	191	173	205	163	149	58	83	25	245	20	50	19	79	110	87
Borås	Västra Götaland	97	-3	130	178	173	81	62	86	188	222	59	100	71	249	99	68	93	92	100	51
Malung-Sälén	Dalarna	98	158	61	61	123	126	240	281	106	61	261	287	167	182	257	162	247	6	62	105
Bromölla	Skåne	99	-16	87	105	51	184	121	90	52	100	35	27	107	114	109	134	217	284	250	213
Laholm	Halland	100	-11	133	154	148	139	46	136	127	143	68	72	205	134	26	128	187	69	133	149
Karlstad	Värmland	101	-37	149	140	137	127	139	87	124	123	56	148	44	230	113	170	60	35	141	58
Nybro	Kalmar	102	25	75	66	71	148	108	78	50	51	74	132	155	87	203	175	239	263	200	231
Älvdalen	Dalarna	103	-16	81	108	84	102	180	120	62	81	223	288	201	93	268	187	243	37	35	193
Eksjö	Jönköping	104	15	92	114	89	88	52	151	79	103	70	181	68	61	247	281	240	190	89	145
Enköping	Uppsala	105	15	142	144	175	90	93	43	195	251	119	59	237	176	126	98	39	70	75	42
Kumla	Örebro	106	-38	89	99	76	106	143	125	83	93	169	41	104	149	140	102	286	246	254	60
Mora	Dalarna	107	-38	100	76	156	103	62	109	154	151	115	237	97	147	243	228	62	49	169	119
Bollebygd	Västra Götaland	108	37	163	139	107	119	115	97	184	162	38	110	217	107	130	52	83	209	57	34
Haninge	Stockholm	109	52	181	167	204	192	227	197	171	187	171	118	134	120	41	21	21	98	46	25
Tanum	Västra Götaland	110	33	107	62	181	118	128	150	86	156	146	231	99	134	120	217	263	19	56	187
Stockholm	Stockholm	111	12	206	239	228	212	210	249	234	234	134	89	30	163	7	7	9	2	6	3
Tomelilla	Skåne	112	20	154	146	113	156	149	134	140	126	235	157	240	95	43	96	27	61	80	179
Vetlanda	Jönköping	113	-34	97	125	96	123	53	194	102	69	103	255	160	154	213	76	203	191	241	82
Lerum	Västra Götaland	114	30	188	137	203	51	122	84	212	224	77	56	145	123	59	37	44	177	47	27
Östersund	Jämtland	115	-5	123	129	134	183	163	257	130	148	126	129	157	210	149	265	87	44	120	43
Torsås	Kalmar	116	39	85	68	56	35	40	28	112	57	72	240	282	59	101	249	141	239	285	250
Halmstad	Halland	117	-19	141	181	217	174	183	192	180	176	117	45	36	219	45	164	100	82	159	68
Berg	Jämtland	118	-4	95	95	106	70	148	164	94	109	269	258	285	117	204	272	114	25	20	209
Trollhättan	Västra Götaland	119	-14	111	150	91	188	136	160	92	99	89	7	17	282	120	121	199	244	208	118
Ulricehamn	Västra Götaland	120	-5	129	171	221	107	157	226	185	144	132	158	137	130	80	62	181	123	195	70
Luleå	Norrbotten	121	-26	117	100	146	210	161	233	139	120	87	48	19	237	221	194	211	107	154	26
Strömstad	Västra Götaland	122	-16	119	181	161	46	135	122	91	116	124	228	136	119	164	104	275	10	134	249

Kommun	Län	Totalranking 2019	Skillnad från 2018	Sammanfattande omdöme - kommun 2019	Kommunpolitikernas attityder 2019	Tjänstemännens attityder 2019	Allmänhetens attityder 2019	Skolans attityder 2019	Medias attityder 2019	Kommunens service 2019	Tillämpning av lagar och regler 2019	Tillgång till medarbetare med relevant kompetens 2019	Vägnät- tåg och flyg 2019	Tele- och IT-nät 2019	Kommunal konkurrens 2019	Kommunalskatt 2019	Marknadsförsörjning 2018	Entreprenader 2017	Företagande 2018	Nyföretagsamhet 2018	Andel i arbete 2017
Östra Göinge	Skåne	123	-58	78	33	57	201	213	173	70	138	176	233	279	109	63	138	57	257	275	269
Lund	Skåne	124	18	166	208	194	194	125	155	197	115	24	77	124	112	74	186	49	125	85	182
Vännäs	Västerbotten	125	-47	70	94	88	121	107	69	80	56	141	49	61	267	288	233	148	288	283	79
Hörby	Skåne	126	48	125	216	139	132	266	235	176	215	207	144	249	71	68	110	95	179	78	108
Skara	Västra Götaland	127	36	146	98	87	160	191	276	100	68	111	203	125	56	82	126	229	153	228	113
Gislaved	Jönköping	128	29	127	116	174	59	132	147	145	118	219	225	174	160	210	41	182	74	190	52
Bengtsfors	Västra Götaland	129	18	73	50	55	170	104	90	54	32	146	278	183	85	265	241	241	267	125	280
Eslöv	Skåne	130	24	137	202	168	253	225	269	157	166	67	117	230	131	38	94	117	217	194	101
Askersund	Örebro	131	47	103	85	86	80	167	141	82	85	170	136	231	157	176	154	272	138	220	151
Ljusnarsberg	Örebro	132	-1	118	142	159	136	114	169	120	41	17	78	228	115	81	226	122	231	280	288
Krokom	Jämtland	133	-8	145	130	131	77	91	168	174	182	34	176	264	52	162	237	222	143	30	83
Arboga	Västmanland	134	52	114	111	85	228	126	153	88	97	81	33	222	223	154	189	230	171	155	197
Älvsbyn	Norrbottnen	135	45	80	69	65	97	38	144	116	173	176	113	139	218	214	202	280	137	163	174
Kristianstad	Skåne	136	13	143	127	171	178	146	172	144	150	152	125	166	165	85	193	105	85	137	165
Sjöbo	Skåne	137	-41	176	172	195	95	238	163	196	193	157	192	213	97	58	90	56	73	101	97
Avesta	Dalarna	138	64	96	82	97	219	160	215	57	117	248	94	84	175	186	149	214	148	213	232
Uppvidinge	Kronoberg	139	-58	94	123	140	57	185	132	148	196	250	227	241	128	187	54	97	163	267	141
Kalmar	Kalmar	140	-64	147	138	148	177	212	187	133	110	130	241	111	225	143	196	170	63	138	38
Hofors	Gävleborg	141	-50	56	91	114	170	62	246	67	153	133	184	215	206	261	135	188	283	290	201
Hylte	Halland	142	-56	79	111	105	162	247	232	122	155	204	230	263	80	69	66	251	269	284	207
Storuman	Västerbotten	143	-5	105	113	116	237	262	224	74	102	282	236	14	175	273	258	215	20	98	176
Eskilstuna	Södermanland	144	31	156	93	162	101	44	167	121	180	95	93	88	167	105	140	104	204	171	192
Norsjö	Västerbotten	145	13	106	119	63	166	177	94	47	84	57	204	119	264	281	234	183	124	227	205
Smedjebacken	Dalarna	146	16	74	88	62	153	230	180	112	73	230	195	176	79	251	165	289	259	233	170
Ekerö	Stockholm	147	-48	219	240	267	25	72	37	283	283	110	282	235	137	24	9	14	16	13	40
Forshaga	Värmland	148	43	126	122	93	198	198	70	76	31	86	124	182	108	181	223	170	289	248	178
Linköping	Östergötland	149	-20	190	232	255	172	234	184	215	211	147	46	45	227	14	85	23	140	126	67
Perstorp	Skåne	150	-4	136	135	102	270	95	250	99	159	199	44	214	26	53	95	201	272	197	277
Mellerud	Västra Götaland	151	-15	90	101	99	76	74	33	97	80	232	199	219	47	250	273	249	159	235	271
Degerfors	Örebro	152	-35	93	132	95	131	134	113	142	87	197	42	97	17	225	195	290	285	289	254
Alvesta	Kronoberg	153	-2	109	169	157	69	232	166	152	128	251	15	163	127	169	113	218	256	251	163
Oxelösund	Södermanland	154	6	150	159	159	230	166	121	94	129	23	21	8	201	126	145	116	290	278	260
Storfors	Värmland	155	-33	102	47	34	235	112	9	57	89	81	145	226	199	203	219	250	245	272	265
Robertsfors	Västerbotten	156	0	99	67	68	109	101	51	77	105	215	201	276	215	273	263	243	121	247	138
Älmhult	Kronoberg	157	-57	173	186	224	124	137	171	200	201	244	109	58	82	114	17	171	247	131	109
Ale	Västra Götaland	158	-65	211	163	244	71	62	2	208	188	197	1	52	111	159	38	110	268	127	16
Flen	Södermanland	159	34	131	149	72	200	188	77	101	104	216	138	256	157	136	255	55	157	223	290
Kinda	Östergötland	160	22	138	136	126	54	138	31	146	208	259	175	260	138	34	173	149	186	238	153
Årjäng	Värmland	161	-53	157	145	177	62	94	39	218	225	255	279	92	146	191	112	52	62	66	272
Tjörn	Västra Götaland	162	-46	167	164	185	145	237	181	183	164	195	214	180	243	146	107	185	94	61	78
Ovanåker	Gävleborg	163	1	113	152	138	117	76	137	209	168	264	255	105	185	162	156	179	110	286	136
Båstad	Skåne	164	-46	213	263	263	43	85	58	258	262	192	19	54	33	27	157	80	7	116	252

Kommun	Län	Totalranking 2019	Skilnad från 2018	Sammanfattande omdöme - kommun 2019	Kommunpolitikernas attityder 2019	Tjänstemännens attityder 2019	Allmänhetens attityder 2019	Skolans attityder 2019	Medias attityder 2019	Kommunens service 2019	Tillämpning av lagar och regler 2019	Tillgång till medarbetare med relevant kompetens 2019	Vägnät- tåg och flyg 2019	Tele- och IT-nät 2019	Kommunal konkurrens 2019	Kommunalskatt 2019	Marknadsförsörjning 2018	Entreprenader 2017	Företagande 2018	Nyföretagsamhet 2018	Andel i arbete 2017
Arjeplog	Norrbottnen	165	-17	180	131	109	15	28	25	134	184	286	283	287	9	285	253	158	14	45	48
Jokkmokk	Norrbottnen	166	60	144	161	172	254	223	228	105	126	246	269	232	158	260	230	274	45	7	75
Trelleborg	Skåne	167	64	197	200	202	264	239	207	187	191	26	34	135	132	42	108	132	241	187	134
Örebro	Örebro	168	-64	202	192	205	197	226	236	211	178	82	130	108	263	106	169	71	95	102	56
Huddinge	Stockholm	169	-34	218	252	258	267	174	261	255	230	227	133	179	262	52	18	26	56	15	31
Älvkarleby	Uppsala	170	71	151	185	179	222	204	130	167	106	30	3	194	172	265	146	45	287	260	230
Vaxholm	Stockholm	171	10	246	281	223	16	150	41	282	222	185	180	195	217	46	19	12	17	8	84
Malmö	Skåne	172	-13	216	243	238	221	242	259	243	235	112	67	43	228	74	63	53	46	31	217
Kungälv	Västra Götaland	173	11	247	261	275	87	184	157	274	269	64	134	172	107	108	43	50	64	92	13
Tierp	Uppsala	174	65	171	176	129	231	202	199	155	181	125	28	254	211	117	129	205	193	112	157
Håbo	Uppsala	175	28	233	247	272	161	68	44	269	245	212	57	251	125	126	28	46	97	58	30
Hultsfred	Kalmar	176	37	140	87	78	216	157	114	119	119	225	270	224	94	153	178	137	207	230	274
Svalöv	Skåne	177	2	195	143	115	203	196	201	187	136	162	229	277	189	49	61	70	221	164	122
Bjuv	Skåne	178	38	178	126	165	175	181	220	167	146	177	126	257	207	63	44	78	281	183	185
Strömsund	Jämtland	179	-8	135	92	121	239	75	196	114	92	266	285	288	86	268	274	232	53	117	221
Tranemo	Västra Götaland	180	7	168	157	206	89	63	36	222	250	249	219	76	74	115	72	252	234	156	72
Arvika	Värmland	181	-5	175	133	133	134	152	103	132	121	79	179	143	187	94	197	257	197	152	210
Botkyrka	Stockholm	182	-12	221	235	221	209	225	230	219	153	186	127	170	200	66	35	35	238	39	106
Ronneby	Blekinge	183	-14	140	156	160	249	106	138	114	137	99	38	77	169	241	257	161	274	214	263
Olofstrom	Blekinge	184	-63	133	160	103	213	208	111	127	98	100	243	190	195	210	81	284	276	269	206
Falun	Dalarna	185	15	198	177	200	171	192	231	198	246	92	164	138	204	203	235	38	103	93	76
Värmdö	Stockholm	186	9	270	271	269	100	233	209	278	258	193	223	245	126	21	13	16	15	12	12
Åmål	Västra Götaland	187	45	165	163	142	199	144	180	110	62	98	178	122	148	236	245	194	176	186	268
Tibro	Västra Götaland	188	-36	159	168	152	218	284	189	141	141	253	216	193	124	92	168	248	198	145	171
Borlänge	Dalarna	189	-22	154	148	119	259	245	240	191	157	258	109	151	208	249	147	143	114	199	142
Sotenäs	Västra Götaland	190	19	187	175	208	67	98	145	167	209	211	272	152	162	173	205	227	9	59	164
Nyköping	Södermanland	191	-38	224	217	198	170	179	213	179	208	218	71	41	253	67	142	40	75	174	130
Hallsberg	Örebro	192	73	193	196	187	235	117	216	216	179	185	24	181	105	136	109	157	243	167	155
Tidaholm	Västra Götaland	193	-20	165	151	112	208	215	63	129	133	45	247	173	257	181	171	235	235	287	98
Umeå	Västerbotten	194	-9	194	221	212	165	190	161	220	243	94	31	7	280	255	216	79	166	176	17
Uppsala	Uppsala	195	4	227	269	265	143	220	272	277	271	142	97	120	233	105	150	18	112	70	49
Norrtälje	Stockholm	196	2	250	230	251	233	281	244	249	248	208	177	280	142	45	48	34	30	54	140
Hagfors	Värmland	197	22	170	102	127	220	121	55	125	134	137	239	270	76	203	224	177	219	256	238
Malå	Västerbotten	198	88	183	188	133	223	282	285	96	175	173	261	49	96	281	240	270	230	34	114
Hjo	Västra Götaland	199	-27	182	118	164	129	268	133	160	135	190	205	93	183	126	225	244	220	170	147
Motala	Östergötland	200	21	204	190	213	226	175	180	167	198	96	65	165	205	72	182	115	199	261	184
Nynäshamn	Stockholm	201	48	242	250	276	258	273	180	238	265	150	189	244	186	51	56	88	136	48	90
Lessebo	Kronoberg	202	-52	160	103	136	241	270	117	95	213	283	62	122	89	218	210	180	278	144	279
Filipstad	Värmland	203	-2	172	121	82	256	42	19	72	39	159	268	281	169	148	244	147	270	282	283
Hudiksvall	Gävleborg	204	6	199	189	207	206	111	214	193	214	131	147	201	258	139	232	175	78	148	143
Mark	Västra Götaland	205	-15	235	227	236	180	178	85	244	217	123	250	271	170	92	101	166	132	129	73
Svenljunga	Västra Götaland	206	2	212	257	192	79	64	26	214	171	256	245	161	104	219	115	209	203	90	144

Kommun	Län	Totalranking 2019	Skilnad från 2018	Sammanfattande omdöme - kommun 2019	Kommunpolitikernas attityder 2019	Tjänstemännens attityder 2019	Allmänhetens attityder 2019	Skolans attityder 2019	Medias attityder 2019	Kommunens service 2019	Tillämpning av lagar och regler 2019	Tillgång till medarbetare med relevant kompetens 2019	Vägnät- tåg och flyg 2019	Tele- och IT-nät 2019	Kommunal konkurrens 2019	Kommunalskatt 2019	Marknadsförsörjning 2018	Entreprenader 2017	Företagande 2018	Nyföretagsamhet 2018	Andel i arbete 2017
Övertorneå	Norrbottnen	207	27	205	214	201	271	172	185	137	127	90	242	197	145	134	286	172	108	196	276
Södertälje	Stockholm	208	7	249	242	249	225	256	221	265	253	270	107	159	252	66	20	28	134	72	110
Eda	Värmland	209	69	186	223	167	181	121	162	178	200	149	202	228	247	241	117	247	119	73	287
Kristinehamn	Värmland	210	33	203	224	216	207	130	52	173	203	140	61	82	194	191	229	161	158	211	264
Simrishamn	Skåne	211	51	254	231	230	135	162	80	240	237	148	260	252	98	37	262	43	24	74	278
Lidköping	Västra Götaland	212	-35	236	210	227	147	189	131	192	197	75	235	70	278	96	192	271	113	181	47
Vindeln	Västerbotten	213	16	169	182	221	113	79	123	199	223	271	221	239	178	288	211	136	60	234	208
Oskarshamn	Kalmar	214	-2	191	174	122	257	118	148	137	145	238	290	216	239	188	82	281	206	239	80
Svedala	Skåne	215	-26	262	265	279	244	272	237	268	270	123	32	175	238	29	51	77	208	149	57
Göteborg	Västra Götaland	216	6	279	280	282	245	271	274	276	257	236	209	123	283	84	29	36	38	44	15
Piteå	Norrbottnen	217	-77	201	233	193	251	201	290	221	185	203	160	109	271	182	151	258	192	105	69
Boxholm	Östergötland	218	-116	222	187	170	262	253	129	211	147	66	66	106	262	78	137	269	277	207	146
Sollefteå	Västernorrland	219	60	177	97	101	179	131	102	109	96	229	280	220	181	278	287	192	146	217	248
Gagnef	Dalarna	220	3	231	206	169	128	147	149	231	132	228	170	218	48	256	180	195	240	49	126
Valdemarsvik	Östergötland	221	63	192	237	196	215	251	262	201	189	243	265	278	155	143	252	92	83	166	275
Skinnskatteberg	Västmanland	222	-26	184	215	121	276	285	280	150	124	191	266	290	44	164	198	288	242	178	261
Sundsvall	Västernorrland	223	1	240	262	264	252	222	266	229	263	151	154	126	274	228	160	76	81	113	55
Ludvika	Dalarna	224	18	200	219	142	278	260	284	123	192	201	161	187	153	203	103	194	253	225	218
Skellefteå	Västerbotten	225	-42	196	194	182	190	208	50	147	227	239	232	24	288	241	174	285	152	185	66
Heby	Uppsala	226	-87	208	195	191	204	289	270	233	204	290	198	259	150	258	132	68	196	103	137
Karlskoga	Örebro	227	-39	174	193	180	261	204	186	204	155	180	211	116	275	181	143	262	216	266	190
Lilla Edet	Västra Götaland	228	7	260	184	199	229	267	198	228	222	189	142	267	202	225	49	69	250	37	44
Lycksele	Västerbotten	229	32	189	170	176	255	259	247	151	158	169	167	89	285	265	275	260	91	237	129
Alingsås	Västra Götaland	230	7	287	286	289	130	88	105	289	286	172	54	64	213	102	99	91	122	109	71
Ockelbo	Gävleborg	231	2	154	165	153	236	252	229	175	254	273	122	265	262	259	179	168	189	226	234
Vimmerby	Kalmar	232	16	215	201	235	196	194	76	238	194	254	257	243	152	207	105	267	90	224	94
Söderköping	Östergötland	233	-13	268	234	262	240	255	256	253	216	215	222	273	222	47	148	30	118	83	115
Karlskrona	Blekinge	234	-23	217	211	214	205	228	217	168	140	209	213	171	231	195	268	86	228	232	128
Gotland	Gotland	235	18	257	238	271	163	153	210	248	280	217	191	63	251	186	246	75	31	95	100
Gällivare	Norrbottnen	236	16	230	245	252	272	257	241	252	262	288	252	268	254	230	87	167	101	71	9
Finspång	Östergötland	237	13	244	191	240	151	83	124	242	208	88	156	199	203	105	83	150	279	279	181
Hässleholm	Skåne	238	17	243	256	259	152	133	258	261	268	200	40	233	266	60	163	119	150	151	177
Vingåker	Södermanland	239	-98	185	166	186	173	187	182	153	239	210	99	210	212	176	238	234	264	219	266
Hällefors	Örebro	240	-106	179	213	154	266	96	243	190	114	242	238	147	269	186	250	142	248	270	285
Hammarö	Värmland	241	-76	267	268	254	146	199	68	252	240	128	188	91	57	155	133	273	282	201	46
Haparanda	Norrbottnen	242	40	223	198	188	286	205	170	206	165	231	281	246	92	221	277	128	131	146	289
Bräcke	Jämtland	243	-38	211	229	155	155	168	127	226	208	144	168	75	232	274	282	236	155	158	247
Säter	Dalarna	244	-40	245	241	209	260	264	158	213	256	129	140	236	196	241	220	153	167	165	88
Uddevalla	Västra Götaland	245	15	269	285	284	224	116	264	256	265	187	166	128	241	189	184	84	72	150	93
Västervik	Kalmar	246	17	214	203	221	246	129	223	156	236	121	284	221	287	80	276	190	147	264	224
Gullspång	Västra Götaland	247	-79	207	204	166	145	229	110	183	169	153	251	148	77	243	259	276	210	262	284
Osby	Skåne	248	23	274	260	281	114	251	188	238	232	178	84	188	140	170	77	228	180	94	204

Kommun	Län	Totalranking 2019	Skilnad från 2018	Sammanfattande omdöme - kommun 2019	Kommunpolitikernas attityder 2019	Tjänstemännens attityder 2019	Allmänhetens attityder 2019	Skolans attityder 2019	Medias attityder 2019	Kommunens service 2019	Tillämpning av lagar och regler 2019	Tillgång till medarbetare med relevant kompetens 2019	Vägnät- tåg och flyg 2019	Tele- och IT-nät 2019	Kommunal konkurrens 2019	Kommunalskatt 2019	Marknadsförsörjning 2018	Entreprenader 2017	Företagande 2018	Nyförtagsamhet 2018	Andel i arbete 2017
Höör	Skåne	249	-13	283	282	286	268	288	279	279	288	221	13	158	242	127	125	33	168	99	95
Örnköldsvik	Västernorrland	250	-22	238	218	232	243	206	191	254	274	182	162	209	284	207	144	189	145	115	124
Bollnäs	Gävleborg	251	6	226	226	225	203	193	265	217	247	220	212	211	279	162	204	123	59	236	225
Köping	Västmanland	252	-38	234	277	241	149	83	154	224	228	240	111	83	235	120	118	282	194	249	191
Norrköping	Östergötland	253	-87	272	273	273	238	217	268	273	275	267	90	177	272	76	97	65	127	175	121
Härnösand	Västernorrland	254	-9	229	258	234	280	211	287	202	170	78	190	113	240	277	284	118	202	162	255
Nordanstig	Gävleborg	255	-28	239	276	237	189	244	227	272	183	268	249	272	209	247	214	85	133	53	195
Kalix	Norrbotten	256	24	232	226	242	279	283	252	238	195	198	194	197	151	230	248	157	201	180	152
Orust	Västra Götaland	257	9	273	270	278	73	50	142	286	278	285	286	261	68	285	155	124	26	79	131
Härjedalen	Jämtland	258	10	266	212	248	193	100	190	247	242	272	271	255	162	192	243	226	12	26	127
Östhammar	Uppsala	259	-8	248	222	253	187	241	200	266	260	245	226	289	193	166	74	144	213	205	96
Vänersborg	Västra Götaland	260	-66	211	220	226	243	255	239	230	226	226	81	103	234	195	254	223	262	252	158
Borgholm	Kalmar	261	-23	258	209	243	182	249	174	203	259	156	277	284	190	113	280	184	11	147	267
Vilhelmina	Västerbotten	262	-16	251	228	183	282	154	271	189	277	276	187	98	262	282	279	121	52	40	200
Ljusdal	Gävleborg	263	-38	280	287	257	140	182	260	259	267	205	174	127	256	227	206	74	21	87	212
Mörbylånga	Kalmar	264	0	255	236	231	263	276	263	225	238	213	263	234	226	98	247	266	105	64	161
Överkalix	Norrbotten	265	-58	228	205	245	281	279	253	207	281	279	207	242	249	254	283	176	84	27	241
Sala	Västmanland	266	-26	225	254	260	164	278	219	270	272	234	146	286	277	146	207	197	128	231	173
Färgelanda	Västra Götaland	267	-37	237	197	248	111	195	208	257	279	265	259	248	89	208	199	164	251	188	168
Munkedal	Västra Götaland	268	-50	275	199	211	250	220	225	267	244	185	186	110	144	289	153	216	115	193	150
Kiruna	Norrbotten	269	5	289	290	287	287	275	278	290	287	287	234	238	289	262	46	155	71	42	4
Tingsryd	Kronoberg	270	-3	278	259	280	116	145	203	275	285	274	206	223	136	130	177	125	139	142	223
Åsele	Västerbotten	271	16	256	245	261	285	235	254	246	241	284	220	186	281	273	289	68	22	14	281
Högsby	Kalmar	272	-14	242	183	150	247	261	143	162	163	241	218	203	214	133	251	159	249	288	282
Gävle	Gävleborg	273	-19	285	279	283	273	243	282	281	284	275	92	73	286	213	161	48	109	189	91
Hedemora	Dalarna	274	-27	259	253	268	227	200	223	264	266	260	173	198	222	217	183	145	156	114	211
Ånge	Västernorrland	275	2	252	251	210	248	264	218	227	142	278	224	258	166	276	236	208	126	182	186
Kramfors	Västernorrland	276	-59	220	264	198	284	141	273	159	222	194	152	266	222	269	270	220	214	259	262
Karlshamn	Blekinge	277	-2	265	255	222	232	218	183	223	212	202	112	101	276	217	215	210	165	246	166
Surahammar	Västmanland	278	7	277	248	256	211	258	245	232	175	234	137	274	229	146	100	130	286	271	215
Sandviken	Gävleborg	279	-35	253	246	229	289	274	283	252	249	257	153	206	244	139	111	191	275	215	237
Söderhamn	Gävleborg	280	9	271	274	270	277	248	289	240	229	222	79	131	268	141	256	231	104	245	243
Lysekil	Västra Götaland	281	-8	276	278	250	274	186	152	260	210	224	275	141	171	236	222	237	135	221	216
Arvidsjaur	Norrbotten	282	-2	282	284	266	275	265	277	241	232	206	96	114	265	254	278	278	173	160	117
Fagersta	Västmanland	283	0	264	266	239	288	269	286	263	252	247	196	225	273	116	119	204	260	268	240
Ragunda	Jämtland	284	-14	263	267	246	195	231	204	262	222	252	274	250	121	268	266	219	170	253	257
Norberg	Västmanland	285	-9	261	249	233	269	286	267	280	233	289	256	283	236	177	221	202	144	242	253
Dorotea	Västerbotten	286	-27	288	288	288	214	277	212	287	273	263	262	191	255	290	261	103	142	91	227
Emmaboda	Kalmar	287	1	284	275	274	283	280	234	271	289	237	119	164	270	133	123	279	222	257	222
Nora	Örebro	288	-16	286	283	285	265	287	275	284	282	280	210	212	197	217	218	126	224	157	229
Lindesberg	Örebro	289	-20	281	272	277	217	236	238	285	276	281	185	269	191	225	200	200	271	240	198
Pajala	Norrbotten	290	0	290	289	290	290	290	288	288	290	277	289	275	290	285	285	225	77	41	286

Rankinglistan A-Ö

Kommun	Totalranking 2019	Skillnad från 2018	Kommun	Totalranking 2019	Skillnad från 2018	Kommun	Totalranking 2019	Skillnad från 2018	Kommun	Totalranking 2019	Skillnad från 2018
Ale	158	-65	Essunga	19	15	Hudiksvall	204	6	Kävlinge	12	-8
Alingsås	230	7	Fagersta	283	0	Hultsfred	176	37	Köping	252	-38
Alvesta	153	-2	Falkenberg	8	2	Hylte	142	-56	Laholm	100	-11
Aneby	71	-28	Falköping	65	20	Håbo	175	28	Landskrona	44	1
Arboga	134	52	Falun	185	15	Hällefors	240	-106	Laxå	73	-12
Arjeplog	165	-17	Filipstad	203	-2	Härjedalen	258	10	Lekeberg	21	-7
Arvidsjaur	282	-2	Finspång	237	13	Härnösand	254	-9	Leksand	62	12
Arvika	181	-5	Flen	159	34	Härryda	10	5	Lerum	114	30
Askersund	131	47	Forshaga	148	43	Hässleholm	238	17	Lessebo	202	-52
Avesta	138	64	Färgelanda	267	-37	Höganäs	2	1	Lidingö	55	11
Bengtstorsfors	129	18	Gagnef	220	3	Högsby	272	-14	Lidköping	212	-35
Berg	118	-4	Gislaved	128	29	Hörby	126	48	Lilla Edet	228	7
Bjurholm	50	-2	Gnesta	42	16	Höör	249	-13	Lindesberg	289	-20
Bjuv	178	38	Gnosjö	24	-1	Jokkmokk	166	60	Linköping	149	-20
Boden	94	-4	Gotland	235	18	Järfälla	54	2	Ljungby	67	0
Bollebygd	108	37	Grums	39	7	Jönköping	89	23	Ljusdal	263	-38
Bollnäs	251	6	Grästorps	15	4	Kalix	256	24	Ljusnarsberg	132	-1
Borgholm	261	-23	Gullspång	247	-79	Kalmar	140	-64	Lomma	41	-28
Borlänge	189	-22	Gällivare	236	16	Karlsborg	93	20	Ludvika	224	18
Borås	97	-3	Gävle	273	-19	Karlshamn	277	-2	Luleå	121	-26
Botkyrka	182	-12	Göteborg	216	6	Karlskoga	227	-39	Lund	124	18
Boxholm	218	-116	Götene	34	29	Karlskrona	234	-23	Lycksele	229	32
Bromölla	99	-16	Habo	59	11	Karlstad	101	-37	Lysekil	281	-8
Bräcke	243	-38	Hagfors	197	22	Katrineholm	79	9	Malmö	172	-13
Burlöv	28	-11	Hallsberg	192	73	Kil	43	12	Malung-Sälen	98	158
Båstad	164	-46	Hallstahammar	63	29	Kinda	160	22	Malå	198	88
Dals-Ed	70	5	Halmstad	117	-19	Kiruna	269	5	Mariestad	66	-13
Danderyd	14	-2	Hammarö	241	-76	Klippan	92	45	Mark	205	-15
Degerfors	152	-35	Haninge	109	52	Knivsta	29	4	Markaryd	26	2
Dorotea	286	-27	Haparanda	242	40	Kramfors	276	-59	Mellerud	151	-15
Eda	209	69	Heby	226	-87	Kristianstad	136	13	Mjölby	74	-23
Ekerö	147	-48	Hedemora	274	-27	Kristinehamn	210	33	Mora	107	-38
Eksjö	104	15	Helsingborg	22	3	Krokom	133	-8	Motala	200	21
Emmaboda	287	1	Herrljunga	27	9	Kumla	106	-38	Mullsjö	31	-4
Enköping	105	15	Hjo	199	-27	Kungsbacka	90	13	Munkedal	268	-50
Eskilstuna	144	31	Hofors	141	-50	Kungsör	91	106	Munkfors	51	-2
Eslöv	130	24	Huddinge	169	-34	Kungälv	173	11	Mölnådal	72	0

Kommun	Totalranking 2019	Skilnad från 2018	Kommun	Totalranking 2019	Skilnad från 2018	Kommun	Totalranking 2019	Skilnad från 2018	Kommun	Totalranking 2019	Skilnad från 2018
Mönsterås	40	-1	Sjöbo	137	-41	Tidaholm	193	-20	Vingåker	239	-98
Mörbylånga	264	0	Skara	127	36	Tierp	174	65	Vårgårda	4	5
Nacka	45	-7	Skellefteå	225	-42	Timrå	35	15	Vänersborg	260	-66
Nora	288	-16	Skinnskatteberg	222	-26	Tingsryd	270	-3	Vännäs	125	-47
Norberg	285	-9	Skurup	37	25	Tjörn	162	-46	Värmdö	186	9
Nordanstig	255	-28	Skövde	61	-4	Tomelilla	112	20	Värnamo	36	-14
Nordmaling	48	-7	Smedjebacken	146	16	Torsby	77	3	Västervik	246	17
Norrköping	253	-87	Sollefteå	219	60	Torsås	116	39	Västerås	96	28
Norrälje	196	2	Sollentuna	5	0	Tranemo	180	7	Växjö	56	-16
Norsjö	145	13	Solna	1	0	Tranås	33	-4	Ydre	25	-1
Nybro	102	25	Sorsele	23	3	Trelleborg	167	64	Ystad	64	-29
Nykvarn	52	76	Sotenäs	190	19	Trollhättan	119	-14	Åmål	187	45
Nyköping	191	-38	Staffanstorps	3	4	Trosa	9	-3	Ånge	275	2
Nynäshamn	201	48	Stenungsund	86	-9	Tyresö	76	6	Åre	85	22
Nässjö	83	14	Stockholm	111	12	Täby	18	12	Årjäng	161	-53
Ockelbo	231	2	Storfors	155	-33	Töreboda	68	-8	Åsele	271	16
Olofström	184	-63	Storuman	143	-5	Uddevalla	245	15	Åstorp	88	42
Orsa	80	126	Strängnäs	82	27	Ulricehamn	120	-5	Åtvidaberg	58	26
Orust	257	9	Strömstad	122	-16	Umeå	194	-9	Älmhult	157	-57
Osby	248	23	Strömsund	179	-8	Upplands Väsby	11	7	Älvdalen	103	-16
Oskarshamn	214	-2	Sundbyberg	57	-46	Upplands-Bro	16	0	Älvkarleby	170	71
Ovanåker	163	1	Sundsvall	223	1	Uppsala	195	4	Älvsbyn	135	45
Oxelösund	154	6	Sunne	20	16	Uppvidinge	139	-58	Ängelholm	17	4
Pajala	290	0	Surahammar	278	7	Vadstena	84	108	Öckerö	13	19
Partille	7	1	Svalöv	177	2	Vaggeryd	30	-10	Ödeshög	78	-5
Perstorp	150	-4	Svedala	215	-26	Valdemarsvik	221	63	Örebro	168	-64
Piteå	217	-77	Svenljunga	206	2	Vallentuna	75	58	Örkelljunga	69	-15
Ragunda	284	-14	Säffle	46	6	Vansbro	49	22	Örnsköldsvik	250	-22
Robertsfors	156	0	Säter	244	-40	Vara	60	-13	Östersund	115	-5
Ronneby	183	-14	Sävsjö	81	30	Varberg	95	6	Österåker	38	6
Rättvik	53	-22	Söderhamn	280	9	Vaxholm	171	10	Östhammar	259	-8
Sala	266	-26	Söderköping	233	-13	Vellinge	6	-4	Östra Göinge	123	-58
Salem	32	10	Södertälje	208	7	Vetlanda	113	-34	Överkalix	265	-58
Sandviken	279	-35	Sölvesborg	87	39	Vilhelmina	262	-16	Övertorneå	207	27
Sigtuna	47	12	Tanum	110	33	Vimmerby	232	16			
Simrishamn	211	51	Tibro	188	-36	Vindeln	213	16			

Antal svar och svarsfrekvens per kommun A-Ö

Kommun	Antal svar	Svarsfrekvens (%)
Ale	87	51
Alingsås	199	57
Alvesta	101	60
Aneby	92	53
Arboga	86	49
Arjeplog	63	42
Arvidsjaur	91	54
Arvika	122	67
Askersund	100	56
Avesta	92	54
Bengtstors	86	50
Berg	83	49
Bjurholm	44	46
Bjuv	67	39
Boden	84	45
Bollebygd	74	44
Bollnäs	84	49
Borgholm	107	63
Borlänge	185	55
Borås	144	41
Botkyrka	155	44
Boxholm	70	50
Bromölla	89	52
Bräcke	89	52
Burlöv	75	42
Båstad	89	51
Dals-Ed	69	41
Danderyd	120	36
Degerfors	68	40
Dorotea	49	52
Eda	82	48
Ekerö	154	42
Eksjö	101	57
Emmaboda	90	51
Enköping	182	52
Eskilstuna	157	45
Eslöv	85	49
Essunga	83	47
Fagersta	80	47
Falkenberg	176	51
Falköping	104	56
Falun	197	57

Kommun	Antal svar	Svarsfrekvens (%)
Filipstad	87	49
Finspång	89	51
Flen	96	54
Forshaga	83	48
Färgelanda	73	42
Gagnef	86	46
Gislaved	102	58
Gnesta	78	47
Gnosjö	99	57
Gotland	205	57
Grums	96	56
Grästorp	84	49
Gullspång	83	49
Gällivare	96	57
Gävle	163	46
Göteborg	201	39
Götene	91	53
Habo	93	52
Hagfors	102	57
Hallsberg	74	42
Hallstahammar	75	43
Halmstad	150	46
Hammarö	74	41
Haninge	148	43
Haparanda	80	45
Heby	81	45
Hedemora	104	59
Helsingborg	131	38
Herrljunga	93	53
Hjo	94	57
Hofors	84	50
Huddinge	119	36
Hudiksvall	198	55
Hultsfred	105	59
Hylte	95	53
Håbo	73	43
Hällefors	89	50
Härjedalen	95	53
Härnösand	84	48
Härryda	148	42
Hässleholm	176	51
Höganäs	79	48

Kommun	Antal svar	Svarsfrekvens (%)
Högsby	79	47
Hörby	78	44
Höör	80	46
Jokkmokk	78	45
Järfälla	143	44
Jönköping	153	45
Kalix	94	54
Kalmar	166	47
Karlsborg	84	48
Karlshamn	103	58
Karlskoga	88	49
Karlskrona	161	46
Karlstad	173	49
Katrineholm	101	55
Kil	85	51
Kinda	89	50
Kiruna	98	57
Klippan	87	50
Knivsta	83	48
Kramfors	108	62
Kristianstad	172	48
Kristinehamn	100	57
Krokom	92	51
Kumla	86	49
Kungsbacka	141	40
Kungsör	74	43
Kungälv	165	47
Kävlinge	90	51
Köping	91	51
Laholm	86	48
Landskrona	90	53
Laxå	96	55
Lekeberg	78	45
Leksand	100	58
Lerum	157	48
Lessebo	70	43
Lidingö	141	44
Lidköping	196	56
Lilla Edet	74	41
Lindesberg	99	57
Linköping	150	42
Ljungby	92	54
Ljusdal	83	48
Ljusnarsberg	57	38
Lomma	88	49
Ludvika	87	48
Luleå	172	51
Lund	131	38
Lycksele	101	57

Kommun	Antal svar	Svarsfrekvens (%)
Lysekil	102	59
Malmö	213	43
Malung-Sälen	95	55
Malå	58	57
Mariestad	94	61
Mark	94	52
Markaryd	96	55
Mellerud	87	49
Mjölby	89	49
Mora	101	57
Motala	217	62
Mullsjö	92	53
Munkedal	91	51
Munkfors	54	50
Mölnådal	129	38
Mönsterås	102	58
Mörbylånga	104	58
Nacka	123	37
Nora	96	54
Norberg	56	33
Nordanstig	85	50
Nordmaling	87	51
Norrköping	166	49
Norrälje	189	54
Norsjö	67	49
Nybro	99	56
Nykvärn	52	30
Nyköping	167	49
Nynäshamn	74	43
Nässjö	84	47
Ockelbo	85	50
Olofstrom	88	52
Orsa	83	52
Orust	100	57
Osby	102	57
Oskarshamn	95	56
Ovanåker	108	59
Oxelösund	83	50
Pajala	91	54
Partille	131	38
Perstorp	66	40
Piteå	89	53
Ragunda	81	47
Robertsfors	83	51
Ronneby	98	58
Rättvik	96	55
Sala	65	38
Salem	57	33
Sandviken	87	51

Kommun	Antal svar	Svarsfrekvens (%)
Sigtuna	152	45
Simrishamn	111	64
Sjöbo	86	51
Skara	103	61
Skellefteå	188	54
Skinnskatteberg	55	41
Skurup	85	49
Skövde	178	51
Smedjebacken	86	48
Sollefteå	96	56
Sollentuna	130	39
Solna	124	37
Sorsele	67	54
Sotenäs	90	50
Staffanstorps	85	51
Stenungsund	77	44
Stockholm	363	36
Storfors	49	41
Storuman	88	54
Strängnäs	161	46
Strömstad	77	46
Strömsund	111	63
Sundbyberg	119	34
Sundsvall	165	47
Sunne	105	58
Surahammar	74	44
Svalöv	74	42
Svedala	88	48
Svenljunga	89	51
Säffle	92	53
Säter	80	48
Sävsjö	94	55
Söderhamn	106	58
Söderköping	88	50
Södertälje	141	42
Sölvesborg	94	56
Tanum	97	57
Tibro	105	58
Tidaholm	94	54
Tierp	84	49
Timrå	97	53
Tingsryd	108	58
Tjörn	88	51
Tomelilla	88	53
Torsby	95	57
Torsås	81	50
Tranemo	105	61
Tranås	93	52
Trelleborg	94	53

Kommun	Antal svar	Svarsfrekvens (%)
Trollhättan	172	50
Trosa	96	56
Tyresö	128	38
Täby	156	47
Töreboda	95	54
Uddevalla	151	43
Ulricehamn	111	63
Umeå	155	45
Upplands Väsby	135	40
Upplands-Bro	70	43
Uppsala	166	50
Uppvidinge	104	60
Vadstena	88	52
Vaggeryd	92	51
Valdemarsvik	106	62
Vallentuna	75	45
Vansbro	98	56
Vara	98	56
Varberg	170	48
Vaxholm	70	40
Vellinge	147	44
Vetlanda	106	58
Vilhelmina	97	55
Vimmerby	93	53
Vindeln	101	60
Vingåker	78	50
Vårgårda	115	65
Vänersborg	86	49
Vännäs	83	47
Värmdö	162	46
Värnamo	97	58
Västervik	95	57
Västerås	152	43
Växjö	175	50
Ydre	78	48
Ystad	102	61
Åmål	85	50
Ånge	100	58
Åre	100	57
Årjäng	102	61
Åsele	65	54
Åstorp	76	47
Åtvidaberg	98	56
Älmhult	89	50
Älvdalen	77	45
Älvkarleby	60	37
Älvsbyn	83	49
Ängelholm	156	45
Öckerö	90	52

Kommun	Antal svar	Svarsfrekvens (%)
Ödeshög	89	51
Örebro	167	47
Örkelljunga	89	53
Örnsköldsvik	170	49
Östersund	168	49
Österåker	148	43
Östhammar	98	55
Östra Göinge	97	55
Överkalix	67	46
Övertorneå	98	57

Storstädernas företagsklimat 2019

Kommun	Ranking 2019	Differens 2018-2019	Befolkning
Stockholm	111	12	962 154
Göteborg	216	6	571 868
Malmö	172	-13	339 313
Uppsala	195	4	225 164
Linköping	149	-20	161 034
Örebro	168	-64	153 367
Västerås	96	28	152 078
Helsingborg	22	3	145 415
Norrköping	253	-87	141 676
Jönköping	89	23	139 222
Umeå	194	-9	127 119
Lund	124	18	122 948
Borås	97	-3	112 178
Huddinge	169	-34	111 722
Eskilstuna	144	31	105 924
Nacka	45	-7	103 656
Gävle	273	-19	101 455
Halmstad	117	-19	101 268

Svenskt Näringslivs regionkontor

Mer information finns på www.svensktnaringsliv.se/regioner

Blekinge län

Drottninggatan 83
374 38 Karlshamn
Tel: 0454-347 47
Regionchef: Carina Centrén
carina.centren@svensktnaringsliv.se

Dalarnas län

Ölandsgatan 6
Box 1958
791 19 Falun
Tel: 023-580 00
Regionchef: Henrik Navjord
henrik.navjord@svensktnaringsliv.se

Gotlands län

Hamngatan 3
621 57 Visby
Tel: 0498-24 96 60
Regionchef: Kirsten Åkerman
kirsten.akerman@svensktnaringsliv.se

Gävleborgs län

Drottninggatan 27
803 11 Gävle
Tel: 026-54 36 90
Regionchef: Lotta Petterson
lotta.petterson@svensktnaringsliv.se

Hallands län

Kristian IV:s väg 3
Box 880
301 18 Halmstad
Tel: 035-12 94 99
Tf regionchef: Kristian Ryberg
kristian.ryberg@svensktnaringsliv.se

Jämtlands län

Pedagogens väg 2
831 40 Östersund
Tel: 063-14 10 95
Regionchef: Ola Toftegaard
ola.toftegaard@svensktnaringsliv.se

Jönköpings län

Skolgatan 4
Box 445
551 16 Jönköping
Tel: 036-30 32 00
Regionchef: Anna Gillek
anna.gillek@svensktnaringsliv.se

Kalmar län

Gröndalsvägen 19B
392 36 Kalmar
Tel: 0480-44 55 50
Regionchef: Ulrika Bennesved
ulrika.bennesved@svensktnaringsliv.se

Kronobergs län

World Trade Center
Södra Järnvägsgatan 4 A
352 29 Växjö
Tel: 0470-74 84 00
Regionchef: Ulrika Bennesved
ulrika.bennesved@svensktnaringsliv.se

Norrbottnens län

Storgatan 9, 1tr
972 38 Luleå
Tel: 0920-679 70
Regionchef: Hans Andersson
hans.andersson2@svensktnaringsliv.se

Skåne län

Navigationsgatan 1A
Box 186
201 21 Malmö
Tel: 040-35 25 00
Regionchef: Carina Centrén
carina.centren@svensktnaringsliv.se

Stockholms län

Regionkontoret
Storgatan 19
114 82 Stockholm
Tel: 08-762 70 00
Regionchef: Annika Bröms
annika.broms@svensktnaringsliv.se

Södermanlands län

Regionkontoret
Storgatan 19
114 82 Stockholm
Tel: 08-553 431 23
Regionchef: Björn Lindgren
bjorn.lindgren@svensktnaringsliv.se

Uppsala län

Bangårdsgatan 13
753 20 Uppsala
Tel: 018-71 10 00
Regionchef: Anna-Lena Holmström
anna-lena.holmstrom@svensktnaringsliv.se

Värmlands län

Tullhusgatan 1A
652 26 Karlstad
Tel: 054-14 27 70
Regionchef: Urban Svanberg
urban.svanberg@svensktnaringsliv.se

Västerbottens län

Sveagatan 8
903 27 Umeå
Tel: 090-71 82 66
Regionchef: Mats Andersson
mats.andersson@svensktnaringsliv.se

Västernorrlands län

Torggatan 4, 3tr
Box 210
851 04 Sundsvall
Tel: 060-16 73 00
Regionchef: Anna Hedensjö
Johansson
anna.h.johansson@svensktnaringsliv.se

Västmanlands län

Expectrum
Kopparbergsvägen 10
722 13 Västerås
Tel: 08-553 430 71
Regionchef: Kristin Lahed
kristin.lahed@svensktnaringsliv.se

Västra Götalands län

Södra Hamngatan 53
Box 404
401 26 Göteborg
Tel: 031-62 94 00
Regionchef: Rudolf Antoni
rudolf.antoni@svensktnaringsliv.se

Örebro län

Köpmangatan 23-25
702 23 Örebro
Tel: 019-19 57 00
Regionchef: Karl Hulterström
karl.hulterstrom@svensktnaringsliv.se

Östergötlands län

Ågatan 9
Box 388
581 04 Linköping
Tel: 013-25 30 00
Regionchef: Sofia Sjöström
sofia.sjostrom@svensktnaringsliv.se